

Throw away all ambition beyond that of doing the day's work well.

—Sir William Osler.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 29—Vol. LVI.

Friday, 1st August, 1958

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

DRG PREDIKANT SAYS GOD GAVE S.A. TO AFRIKANERS

From The Correspondent Of 'The Star'

GOD has given the "whole of South Africa" to the Afrikaner nation and wants them to reign over it, says Dr. J. C. Lombard, of Nelspruit, in the current issue of the "Kerkbode," official organ of the Dutch Reformed Church. He calls on Afrikaners to send up sputniks—if they can.

Dr. Lombard writes: "The whole of South Africa, from the Cape of Storms to the forest-lined banks of the Limpopo, is God's property which He is lending to us. From the waves that roll on to the east coast to the turbulent waters of the great sea in the west, take possession of it, Afrikaner nation. The Lord wants you to reign over it.

Marion Island

"Occupy and cultivate it. Let the fields rejoice over your labour through the provident mercy of God. Let the herds and flocks fill the plains and the hills, open the mining shafts Job: 28, sail on the oceans of the world, glide on the wings of the inter-continental winds.

"If necessary, set up your tents on Marion Island and the South Pole. Send satellites up for increased knowledge, if you can.

"Carry the light of Christian civilization in obedience to God, and as a blessing to the sleeping heathendom inwards from the southern

point of this great continent of Africa."

South Africa was given to the Afrikaner nation and they must prove themselves worthy tenants of God's territory.

"Indeed, the Christian

belief has set its hand to the rough and challenging nature of our land. The untouched wilderness has often forced our people back, but every time the new challenge has been met.

"Today, even the last outposts are being converted to a beautiful land of culture. He allows us to reign over the work of His hands.

"Compare the sleeping and neglected reserves with the land of culture of the White man that adjoins them."

PISTORIUS ATTACKS "PRIMITIVE TRIBALISM" OF APARTHEID PREDIKANT

THE Nederduits Gereformeerde Kerk could not defend accusations of warped Calvinism if it supported the view that God had given the whole of South Africa to the Afrikaner nation. Professor P. V. Pistorius, Professor of Greek at Pretoria University told a representative of the "Natal Mercury."

This claim and the fact that God wanted the Afrikaner nation to reign over South Africa was made by Dr. J. C. Lombard, of Nelspruit, in the latest issue of "The Kerkbode, the official organ of the Dutch Reformed Church.

Professor Pistorius said that on the basis of the words of Psalm 8, Dr. Lombard concluded that God had willed that the Afrikaner people should rule over South Africa.

The words of the eighth

Psalm were "Thou madest man to have dominion over the works of Thy hands. Thou hast put all things under his feet."

"I fail to see the logic and the mental leap from the Psalm in question to the Afrikanervolk. It is above my intellectual or mental abilities.

Other Groups

"I would be afraid that other groups in the country may be even better at

(Continued on page 293)

NEHRU PLEADS FOR RECOGNITION OF ARAB NATIONALISM

MR. NEHRU, the Indian Prime Minister, would be ready to fly to New York for a United Nations Summit meeting if all the big powers agreed to hold it there, reliable sources said in New Delhi.

India has always favoured a solution to East-West problems being sought through the United Nations.

Mr. Nehru agreed with a questioner that Arab nationalism "must be recognised by other countries." There had been many failures in the past for lack of understanding of this force.

Replying to a question Mr. Nehru said there was no immediate chance of a meeting of the Bandung (Afro-Asian bloc) countries. But a meeting would be held some time or another.

Asked under what conditions he accepted Mr. Khrushchev's invitation to attend the summit conference, Mr. Nehru said: "I only accepted the suggestion of the Soviet Prime Minister, that is to say, if India's presence is considered necessary by all the parties concerned we shall attend the conference."

(Continued on page 294)

OPINION

FRIDAY, 1ST AUGUST, 1958

Basutoland Sets The Nats A Problem

ACCORDING to Press reports the Nationalists have been angered by the granting of representative to the Basuto nation. This is very significant for two reasons.

On the one hand it takes the bottom out of Mr. Strijdom's declared policy of making friends with the emergent peoples of Africa and, on the other, it is a piece of interference in the domestic affairs of a foreign country which we would normally expect the Nationalists not to resort to.

One of the earliest things Mr. Strijdom made clear shortly after his election to the leadership of the Nationalist Party was that he wanted to convince the emergent peoples of Africa that South Africa is not their enemy. With this in mind he sent a representative to Ghana's independence celebrations. The Minister of External Affairs followed this with a promise—which has not so far materialised—that South Africa would establish diplomatic relations with Ghana. Since then Mr. Louw has been campaigning, privately as well as on the public platform, for the creation of conditions which would not be embarrassing to visiting African diplomats.

Against this background it would have been natural to expect a government which genuinely seeks to be friends with the peoples of Africa to welcome the step taken by the British to give the Basuto a measure of representative government as the first essential step towards sovereign independence. On the contrary, the Nationalists become angry.

This exposes one more weakness of apartheid. It is not the friendship of the African which they want. They want to lull the emergent peoples into a false sense of security and in that way neutralise movement in the direction of a united front of all the men and women of Africa against apartheid. So desperate are they that they seem in mood to do precisely what they object to in the United Nations' handling of South Africa's Indian question.

The reasons for being moved to these extremes are not far to seek. The granting of representative government to the Basuto damages apartheid in two ways. It sets up stiff standards to which it must rise if it is to convince the Free World that it has no sinister designs on the survival of the African people. Secondly, it reinforces the bargaining hand of the Basuto and makes incorporation increasingly less attractive to them. And with Basutoland moving to a better future, the men of apartheid cannot have the land on which they had hoped to dump some of the Africans for whom they cannot make provision in South Africa. Hence their anger.

This should show once more that apartheid is no answer to South Africa's race problem.

Comment On Men And Events

American Diplomats In The Union

By JORDAN K. NGUBANE

A GROUP of American diplomats will spend the first ten days of so of August touring the Union in efforts to gain first-hand acquaintance with some of its problems. American interest in the problems of our continent grows by leaps and bounds and this, in itself, is a healthy development because it means awakening to the real problems which the Free World will have to solve if it must count on the friendship of the oppressed peoples of Africa.

The desire for self determination is the most powerful influence giving content, form and direction to African thought and action from the Cape of Good Hope to Algiers. Nowhere on the continent is this desire opposed with greater determination than in South Africa where the direction taken is opposite to the main trend of events not only in the Free World but in the rest of Africa. This opposition finds ideological expression in the doctrine of apartheid which regards race as the determinant of a people's destiny.

There seems to be a good deal of confusion in the American mind on the real nature of apartheid and its role in the global fight against communism. And this confusion leads to the adoption by the United States of policies which, in the South African context, project democracy as one more White tradition which can thrive in this part of the continent only on the continuing oppression of the African.

Cape Settlement

It is important that apartheid should be seen for what it basically is. And to do that we must go back to the time when the Dutch settlers at the Cape began to revolt against the authority of the Dutch East India Company. In time they moved out of the boundaries of the Cape settlement and made a bid to live free from interference by the Company. Two things were happening then. On the one hand the free burghers were severing cultural and other connections with Europe as represented by the Company and, on the other, they were laying foundations for the creation of a new people in history. They had swallowed the Huguenots because both sides were prepared, in the face of common dangers, to make important cultural renunciations to facilitate the creation of a solid united front first against the authorities at Cape Town and against the Africans from the interior.

The Cape Dutch gave up High Dutch and the Huguenots re-

nounced French. Together they constituted a minority which belonged neither to Europe—which they had renounced—nor to Africa (because they were White). Survival for them lay in clinging together; in regarding themselves as their only friends. This meant rejecting everybody who did not belong to the new tribe. Thus was born, almost in a cleft-stick, the Afrikaner people. And with that their strong tradition of repudiation of those not like them.

Slavery constituted a complicating factor. It gave them the feeling that every White man was master and that since only the Black people were the slaves, the man of colour had been created to serve the White race. When the British emancipated the slaves, the Afrikaners took that as a personal and group affront to them. Anna Elizabeth Steenkamp, a relative of the most famous leader of the Great Trek, wrote in the "Cape Monthly Magazine" for September, 1876 and gave this as the most important reason for the Great Trek:

Shameful

"The shameful and unjust proceedings with reference to the freedom of our slaves; and yet it is not so much their freedom that drove us to such lengths, as their being placed on an equal footing with the Christians, contrary to the laws of God and the natural distinction of race and religion, so that it was intolerable for any decent Christian to bow down beneath such a yoke; wherefore we rather withdrew in order thus to preserve our doctrine in purity."

Her uncle, the famous Piet Retief, had written in the "Grahamstown Journal" in 1837 to say that the Voortrekkers would leave the Cape to establish a society where the Boers would make just laws for themselves. He had indicated that they would not practice slavery. He had made it plain, however, that in their new society the Trekkers would preserve proper

(Continued on page 297)

Basuto Approve Constitutional Reform

PROPOSALS for granting limited representative government to the Basuto nation, made in a joint report submitted to the Basutoland National Council by committees appointed to consider constitutional reform and chieftainship affairs, were endorsed by a meeting of the Basutoland African Congress in Maseru.

The meeting was addressed by the President-General of the Congress, Mr. Ntsu Mokhehle, and was attended by about 1,500 Basuto delegates from most parts of the territory, the Rand and Bloemfontein.

The proposals were also supported "without reservation" in a statement issued by the President and Secretary of the Maramatlou party, Mr. S. S. Matele and Mr. I. M. Hlebane.

The proposals in the report envisage conversion of the National Council, now a purely advisory body, into a Legislative Council, with half its members elected by the Basuto and with powers to make laws on matters other than external affairs, defence, internal security and some subjects reserved to the High Commissioner.

A policy-making Executive Council, presided over by the Resident Commissioner, the strengthening of local govern-

ment and the establishment of a College of Chiefs are also recommended.

Step Forward

The Congress statement expressed approval of the report as marking a substantial step forward and the beginnings of a democratic form of government.

"The meeting also welcomes the statement in the report that the proposed constitution is designed to develop in the direction of more representative and more responsible government and hopes that the process will not be delayed.

"Further, congress pledges itself to work for conditions which will bring the country's political life nearer to full responsible government.

"Congress appeals to the Basutoland Council and the Paramount Chief to adopt the report unanimously as reflecting

the wishes of the people, so often expressed, and to the Secretary of State for Commonwealth Relations to approve it in its entirety—making provision for its implementation without undue delay."

Pistorius Attacks "Primitive Tribalism" Of Apartheid Predikant

(Continued from front page)

making leaps than I—for instance the Africans, if there are any in South Africa.

"Is this Calvinism. Is it serious standpoint of the N.G. Kerk? If so, what defence is there against Dr. de Blanks's accusation of warped Calvinism in South Africa?

"But if it is bad theology and even worse logic, it is nevertheless very convenient. Apartheid, the Bantu Authorities Act, the Group Areas Act and whatever else the Afrikanervolk does through its elected leaders would have divine sanction and would be above all questioning.

"We are then apparently back in a state of primitive tribalism where our claims to be called a Christian Church or nation can be seriously questioned.

"We have been called to rule

by God, and let the nations tremble.

"Whether this divine calling will hold on a quiet day when the waves do not roll against our east coast and the Great Sea in the west is becalmed, or if somebody asks in Parliament what the Cape of Rough Storms is, since no regulation makes mention of it, I do not know.

Other Text

"Probably we will find some other text in the Bible for the occasion.

"I think it is all very stupidological, but then of course there is no such word either."

Professor Pistorius said that if Dr. Lombard read further in the Bible he might find that the meek shall inherit the earth and that in Christ there was no Jew, Gentile or Afrikaner, but that all were one in Christ.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The
New India Assurance
Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY

CONSULT US FOR

EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.

Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:

Office: 25845

Residence: 36413.

Conflicting World Views On Summit Conference

THE timely response of the United States and the United Kingdom to the appeals of the Lebanon and Jordan for help has obviously upset the Soviet schedule of conquest, "the Chinese nationalist Foreign Office said in a statement issued last week.

The Foreign Office termed the call made by the Soviet leader Mr. Nikita Khrushchev, for a conference of five nations "a propaganda move calculated to slacken the newly-aroused vigilance of the Western Powers and to induce them to retreat from their firm stand on the Middle situation.

"We reiterate our opinion that such a conference would not achieve the end the free world has in view," the statement concluded.

Korea Leaders

South Korea's National Assembly unanimously endorsed the United States intervention in the Middle East. The body voted to send President Eisenhower a message to that effect.

The vote followed testimony by the Foreign Minister, Mr. Cho Chung Whan, that United States landings in the Lebanon were justified legally and morally.

Mr. Cho said that the revolt in the Lebanon was caused by the direct manipulation of President Nasser, dreaming of a greater Arab State, and by the

Nehru Pleads For Recognition Of Arab Nationalism

(Continued from front page)

Mr. Nehru, said on Sunday that all reports and information pointed to the fact that the present regime in Iraq was well established, stable and popular."

Speaking at a Press conference in Calcutta, he expressed the hope that there would be an early withdrawal of foreign troops from the Lebanon and Jordan and declared his opposition to "any kind of so-called police force" being sent there by the United Nations.

He said that in the present circles such a police force, "instead of helping might itself become a cause of dispute. Patently armed forces should not be sent to a country against its will,"—Sapa-Reuter.

indirect influence of Russian policy for world conquest.

Ceylon And United Nations

Mr. Solomon Bandaranaike, Prime Minister of Ceylon, said in a statement he favoured United Nations action to solve the Middle East crisis rather than a summit conference of a few nations.

He said Ceylon would back any moves to secure the withdrawal of American and British forces from the Lebanon and Jordan.

A stone-throwing crowd of 150 people, demonstrating against "aggression" in the Middle East, smashed windows of the British Embassy in Rangoon.

The demonstrators had gathered at a meeting called by the World Peace Congress of Burma.

After the meeting they staged demonstrations outside the British and American embassies, but dispersed when police arrived.

Withdrawal

The Burmese Government called for the withdrawal of foreign troops from the Middle East, saying that "any false step at this juncture could bring on the conflict which the whole World-dreads."

An official Government statement said: "The Government of Burma, therefore, urges that the United Nations should intensify its efforts to find some means whereby foreign troops may be speedily withdrawn from the Middle East and stability restored to the area.—Sapa-Reuter.

Japanese Papers Press For Summit Talks

TWO leading Japanese newspapers editorially called on the world's great powers seriously to consider the proposal of the Soviet Prime Minister Mr. Nikita Khrushchev, for a five-nation summit conference as the best way of easing Middle East tension.

In almost identical language, the editorials of the Yomiuri Shimbun and the Mainichi Shimbun said that Mr. Khrushchev's proposal deserved consideration in view of the threat of a world war created by the grave situation in Iraq and the Lebanon.

The official Government position of favouring United Nations efforts to stave off the crisis remained unchanged, despite pessimism in Foreign Office quarters over the success of Japan's own resolution before the Security Council.

Foreign Office circles expressed satisfaction at reports that the United States and Britain were among the Nations supporting the Japanese resolution calling for the U.N. observer group in the Lebanon to be strengthened to permit the withdrawal of United States forces from that country.

But they felt that there was a strong possibility that the

Soviet Union would veto the resolution when it goes before the Council.—Sapa-A.P.

Nkrumah Speaks Of Africa's Special Contribution

DR. KWAME NKRUMAH, Prime Minister of Ghana, said on Wednesday last week he believed the countries of Africa had something "which only they can contribute in world affairs."

Speaking at a luncheon given in his honour by the Canadian Club of Ottawa, he said: "It is a contribution which is neither eastern nor western in approach and attitude but African."

The 49-year-old Prime Minister said the British Commonwealth was "great bulwark for peace in the modern world." He said he believed his country's membership in the Commonwealth was no bar to the establishment of friendly relations with neighbouring countries,

Defence Fund Appeals To Indians

AN urgent appeal has been issued to the Indian community to contribute generously to the Treason Trial Defence Fund particularly in the next ten days when Durban will be holding a special drive to supplement funds required to assist the dependents of the needy accused.

In a special message the Natal Indian Congress says "our people responded magnificently during the Preparatory Examination. Now that the trials are on we must make an all out drive to assist the Fund. Indian merchants, professionals, farmers and workers must all rally towards a humanitarian cause which has received worldwide support."

Under a committee headed by Canon Collins, Britain has made a most impressive contribution for the defence of the accused. In America too, a powerful committee is functioning with the widow of the late President, Mrs. Eleanor Roosevelt taking a leading part.

The Indian community gave substantial donation during the Preparatory Examination but there will be huge costs incurred during the course of the trials. Many of the accused have lost their jobs and without the aid of the Fund they and their dependants would be rendered completely destitute. Without the help of the Fund the accused would not have been able to engage the lawyers who are appearing for them before the Special Court in Pretoria.

Indian Teachers Respond

The Indian Teachers from Natal have set an example to the rest of the community. They have already donated to the Fund an amount of over 3£50 and the recent conference of the Natal Indian Teachers' Society noted that "it would be a wonderful gesture on our part if this Fund could be revived one more immediately after conference."

It is expected that other occupational groups will also contribute collectively during the drive that is being launched this week-end.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barklys Arcade, 38 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts. Job. enesburg. Phone 33-1854.

The 'Kashmir Princess'

By
A. S. KARNIK

We Swim Or Sink Together

WHAT HAS GONE BEFORE :

THE "Kashmir Princess" carrying delegates to Bandung Conference, was victim of a time-bomb which set the plane on fire. Capt. Jatar and his assistant succeeded in landing the aircraft on the sea but the impact was tremendous. Only A. S. Karnik, Pathak and the co-pilot Dikshit managed to come out of the sinking broken body. But the whole sea was on fire as the petrol tanks had burst. The devouring flames were dancing a death-dance by the side of these three helpless human beings. The islands and little hillocks which protruded over the sea surface beckoned to them. But did all three survive, or were they to meet a watery grave, after all?

Now Read On:

WE were once again no choosers. From nowhere a warm water current emanated (which I explained later as hot convection current due to petrol burning on the water) and all three of us were caught in it.

We were being dragged away from the mass of the fire. Pathak, myself and Dikshit, that was the order, separated by about twelve to fifteen feet from each other. The water-stream had such force that one could not but give in to be dragged away. Away and further away were we being taken to a safer distance out of the clutches of fiery death.

And, someone else was up on the surface, too. We all could hear his shrieks clearly. Shrieks through pain. Besides shrieks, in clear English he shouted, "Where are you? Where are you?" Though well within hearing distance, we couldn't rush to assist him in any way as all of us were being drifted away.

"We Are Five"

He was about twenty yards distant from Dikshit. All three of us were within hearing distance of one another and said almost simultaneously, "It must be D'Cunha, probably badly injured."

We all three raised our hands and shouted to the injured person, "Follow us." This was hardly necessary. He, too, was in the same stream following us without perhaps any intention.

During the period of this mutual exchange, we saw one more person afloat. By now we had moved a good deal of distance and were not in a position to say if this person was in a conscious or unconscious state, dead or alive. All we saw was a yellow inflated life-jacket.

One has to be alive and conscious to inflate a jacket and so we surmised this person also to be alive.

Flight Engineer D'Cunha

All five of us, first three almost together, and the other two separated by twenty to thirty yards, were being moved rapidly away from the burning mass of petrol, oil and metal. Happy we felt that we were getting away from the fire.

No more was there any danger of the spreading fire overtaking us. It was the same fiery giant which had helped us get away from its own clutches.

After we had moved about a hundred yards away, the force of the water-stream died and everyone became stationary. I had expected some more persons from the aircraft to come to surface—and to life. But, alas, five were all that were shown any mercy.

14 Under Water

The fire by now had reduced considerably, and was being drifted towards the west. This was fortunate, too. We had moved in the direction of south.

Now for the first time we were at a safe distance from the ever threatening fire. This allowed me to make a better, clearer and more accurate survey to look for safety. Till now death being at such close quarters, I tried to catch for safety whatever seemed close at hand and whatever was most prominent.

Beside the five lives afloat there were no more. As to the identity of the last two, we did not know. Even these two persons had bubbled up to the surface a long time after they had submerged. I admired their tenacity to hold their breath for such a long period. These two persons were ejected to the surface in quick succession. I watched in eagerness for more to follow.

Unfortunate it was that perhaps they were already doomed to death. Everything had rather quietened now. The stream had stopped, the fire was lower and the fourteen under water, alas, must have stopped breathing. Never would they struggle again for another breath. Nor would they resist when the fierce teeth of hungry sharks bit into their limbs.

'Island Of Hope'

We were surrounded by islands on all sides. One large and three small ones with wide gaps in between. From the scene of the crash the hot-water stream had drifted us in the direction of island "A". I chose this island for landing.

Firstly because the stream had pushed us in that direction and I expected lesser resistance if we continued in the same direction. Secondly, island "A" seemed more desirable than either "B" or Great Natuna because of its flat surface and crowded coconut trees, contrary to the other island's barren hilly topography and Great Natuna's vague shrubby uncertainty.

I shouted to Dikshit without giving any reasons, "Let's make for this island," and I pointed to island "A" and shouted to Pathak similarly.

Now the second phase for survival had begun. Pathak, myself and Dikshit were almost together and the other two about 150 yards from us. Pathak had both bones of his left forearm broken, Dikshit had his right collar-bone broken. I knew that none of my bones were broken; yet my right foot hurt me while splashing

through water and I just could not move my left arm.

Other damage we were unable to estimate just then. About the other two—we did not know their state at all.

The best plan we thought was to hurry to the first accessible island and whosoever reaches first should, with the help of local inhabitants, rescue the others. Getting all together would have been wasting precious daylight, we thought. I personally felt the possibility of inhabitants being on the islands as very remote, so deserted was their look.

More so I felt because the crash of such a big, burning airplane was within sight of any of the islands and the fire and smoke after the crash must have been visible for miles. A catastrophe of such magnitude would have definitely drawn the simple inhabitants, out of their butments.

Dikshit, on the other hand was very optimistic. Despite their seemingly deserted look he hoped to find help on every island.

Change Of Course

The islands seemed to be within easy reach. We must spare no pains to get there before sundown. Pathak and Dikshit were doing admirably well in spite of their broken bones. I manoeuvred myself close to Dikshit to remain within helping distance.

All three of us were struggling hard. We made fairly good progress in half an hour, leaving the last two persons afloat far behind.

One full hour of struggling had yielded hardly any results. The small island "A" that we were heading for, was as distant now as it was in the beginning. Besides Dikshit foresaw a danger in attempting to reach the small island.

He realised that, should water-currents drift us away from the island we could easily slip through the gaps between island "A" and the Great Natuna, or "A" and "B" islands and sharks might feast on us. He decided to change course, and Pathak and myself immediately followed suit.

The Great Natuna had about two miles of shore towards us and a drift due to currents can never be that big to push us off its ends.

Pathak now was a good hundred yards ahead of us. Dikshit and I remained together ever trying to make for the Great Natuna. We kept in touch with

pathak through whistles (which are attached to the life-jackets).

A Welcome Light

Dikshit's life-jacket had an illuminated water-proof bulb illuminated ever since he had inflated the jacket, but till now it was hardly visible. Now that sunlight was fading, the miniature bulb came into prominence. Its presence was felt and it was a welcome one.

This tiny light could be our saviour, a straw sinking man, in the grim darkness that would soon fall.

Dikshit and I kept talking, floating side by side. We both were so very optimistic that Pathak had either reached the island we were heading for or he would very soon reach it. Dikshit kept saying, "I hope Pandiji (Pathak's pet name among friends) contacts some fishermen and gets a boat to rescue us."

Brilliant Idea

Since I could not make use of my left arm and Dikshit of his right arm for swimming, many a time we used to get a little apart. Dikshit thought that once sunlight completely faded away we might lose track of each other and all the efforts to stay together till now would be wasted.

Dikshit had the brilliant idea of tying ourselves together. Our life-jackets had about one foot each of extra strap. We tied together the straps. These were strong canvas straps, and would never break.

After tying, enough slack was left to allow for flexibility in our different movements. Yet no matter how we swam, we would always be kept together. It was fortunate as to the position of our damaged arms. My injured left arm and Dikshit's injured right arm were side by side. We used to move, simultaneously, our good arms and legs to progress in a straight line.

We became aware of the cold hard fact that there must be strong water currents which had prevented us getting near the shore. A distance which at first sight I thought we would traverse in about two hours, did not seem even a fathom nearer.

Realising this, Dikshit said, "We should have asked Pathak to stay with us, too." I disagreed with him, saying, "Pathak is a better swimmer, that would have meant spoiling his chances of reaching the islands earlier." Dikshit agreed with this viewpoint.

No Easy Battle

The last of the twilight was fading rapidly. The only lights visible now were one on Dik-

shit's life-jacket and the other of the remnants of the burning oil that had drifted into the open sea towards the western horizon.

The battle was not going to be so short as we had anticipated. We knew that the water currents might considerably delay our reaching the land. Our pace of swimming must be so adjusted as to last indefinitely, without exhaustion; at least until morning when help might arrive.

The reserve of energies must last without any replenishment—not even a drop of water. We slowed down our pace and started beating our hands and feet at a steady rate.

Discomfort Goes

The burning oil on the horizon had died away. As darkness grew, Dikshit's life jacket light

Flight Purser Pementa

appeared brighter and cast a disc of light in the water, 10 to 12 feet in diameter. All the rest of the life jackets had torches instead of the continuously burning light. The contour of the island had become dimmer still. Swimming with clothes on was a nuisance. So we acted on the advice that Pathak gave us when he was within bearing distance, to cast away our trousers.

The contents of the trousers—money, wallet, sun-glasses and keys were discarded along with the trousers.

Immediately on leaving the trousers I felt the water very cold and regretted my hasty action; but only for a while. The trousers certainly kept me warm. But the body soon accustomed itself to the new temperature and the discomfort vanished.

It was very important that we keep moving in a straight line in the chosen direction. The contour of Great Natuna's shallow banks was dimly visible through the pitch dark surroundings. The life-jacket, since it was tied on the chest, made it compulsory for us to float on our backs and swim backwards.

To gauge the distance covered we had to twist our bodies and

turn our necks through nearly 180 degrees to look at the apparently approaching bank of the island—a painful process. The best way to keep moving in approximately the desired direction was to hold a prominent object in front as a guide.

"Keep Trying"

The hills on island "B" served as an excellent landmark for such a guide. Dikshit and I kept the hill in view and swam backwards hour after hour. Every half an hour or so when Dikshit would ask "Karnik how much more to go?" I would go through the painful task of twisting my neck 180 degrees and reply, "only a hundred yards more."

After three or four such repetitive answers Dikshit knew the joke. I knew that the island was not an inch closer. But I must keep our struggling spirits high. For, that was the only hope of surmounting the devilish powerful water-current.

The dim contour of the hill made it necessary to raise our heads and constantly stare at it. This again added to our increasing exhaustion. After a while we both used to relax our heads down and furiously beat our hands and legs, temporarily disregarding our landmark and hoping to head towards our destination. The result was a journey out of the course by over 100 degrees. A good lot of energy and time were lost in correcting and continuing on the "road". Only one motto we had in mind, "Keep trying."

Yet So Far

Again the routine continued. Raise the head and peer towards the hill and keep beating hands and legs—relax the neck a little, disregard landmark and be off course. Sometimes Dikshit would shout out, "Karnik I don't think we are on the right course." Then we would stop our activity for a while and search around for our landmark. To our dismay we were heading exactly in the opposite direction.

To correct ourselves and continue the journey was the only alternative. This happened again and again. The Great Natuna looked so close and remained so far!

Conversation is the best remedy to kill monotony. We knew that it would be hours before we might be rescued or reach an island—if at all. Even if death was the destiny—it would be a slow agonising death—through thirst, starvation and exhaustion—and not just yet.

The long hours of our joint struggle for survival naturally

got us into conversation. We gave vent to our anger and bitterness at this dastardly work of killing innocents. It had taken the toll of 14 lives till now. Should no greater misfortune befall us, Pathak, Dikshit and I knew that we should be living to tell the tale. The fate of the last two persons afloat, we did not know and now we were worried about them.

I said to Dikshit, "I wish the aircraft had floated for just three minutes and I bet we could have saved them all." Dikshit merely said, "I wish so, too."

Live To Tell Truth

We both knew that this was mere wishful thinking. An aircraft, which could not fly straight with level wings, cannot but meet the catastrophe of the "Kashmir Princess". Fortunate it was that some one was alive to unmask the otherwise shrouded mystery of such an aircraft crash; to absolve the gallant pilot and the engineering department of any blame and to prevent a stain on the fine reputation of Air India International and the growing popularity and prestige of India in the world.

But to reveal that truth to the world we must keep afloat, we must live, we must live, we must live!

Dikshit and myself discussed at length the various incidents and the behaviour of the aircraft in flight after the explosion. He then said, "My wife and children are more than fortunate. If I were dead not only they would have lost me, but they wouldn't have got any insurance compensation, because I haven't covered my insurance policy for Aviation risk."

"Goodjlord, Dickie," I said to him, "you should not have blundered this way. Now the first thing you are going to do when you get to Bombay, is to have your policy comprehensively covered." He promised to do so.

I said to Dikshit later, "I am afraid the radio would announce the missing of the airplane and most probably we would be taken for dead. Our home people might undergo torture for quite some time."

My eyes were tear-filled. We did not talk for a while, thinking of our respective families.....

(To be continued)

"Kashmir Princess" (Copyright, 1958) Jaico Publishing House.

American Diplomats In The Union

(Continued from page 292)

relations between master and servant."

These relations had been developed in circumstances where slavery was a legalised practice; master meant White and servant meant the man of colour. Thus, in their republics the Voortrekkers insisted on the White skin as the only qualification for citizenship. The White man was to be master and the man of colour the servant. Thus, when our Prime Minister, Mr. Strijdom, says *die wit man moet baas bly* (the White man must remain master); when he and his government run the country as though they own the African, he and his party do no more than adhere to a tradition which the Afrikaner Nationalists have never abandoned. Apartheid thus becomes a twentieth century version of the temper of the slave-owner which Piet Retief was not prepared to abandon; which Paul Kruger upheld and which today finds ideological expression in the doctrine of apartheid.

American Subsidy

When America subsidises apartheid by paying a high price for gold produced in circumstances of near-sweated labour, what she does, in our opinion, is to buttress apartheid and delay the day of our emancipation. We feel we are oppressed with American encouragement. For the United States to tell us to beware of communism when apartheid destroys us, thus sounds completely unrealistic.

We are not tremendously impressed when America sort of bribes a few of us by giving them bursaries to study overseas. These breadcrumbs are not liberty. In any case these tactics have not stopped the Iraqis murdering Nuri el Said. For us liberty means the freedom to make the best possible use of our lives and talents. And the major obstacle on our way is apartheid. Our friends will be those who will help us destroy it with the minimum of delay.

Judged by this yardstick America's policy of trying to be friends to the oppressors and to the oppressed alike is a form of neutrality which only helps the oppressor. We expect America to take a firm and clear stand against apartheid at the United Nations. We do not expect her to utter unctuosities when moral and political values she seeks to uphold in the world are flouted

by the men of apartheid. We expect her to say that she will not buy an ounce of gold produced in circumstances which embarrass her. And we expect her to move from platitudes to deeds. When she does that not only will she be a convincing champion of liberty, she will also make us feel that she is indeed a friend of all men and women who love liberty and not the subtly and agent of the men of apartheid.

Real Friend

For, it should have long been appreciated by now that the op-

pressed in Africa are not going to bother about the ideological war that is being fought on the globe at the moment. He who brings nearer realisation their liberation will be their friend. If the Americans mean business when they say they want to fight communism in Africa, let them show us this by fighting apartheid with equal determination—for, just as communism threatens America's very existence, so does apartheid threaten our survival.

Viewed in this light, apartheid gives the masses of the oppressed the impression that their best friends are those who strike effective blows against it. If America is not ready to do that,

she might prepare for a repetition in this part of the world of what is happening in the Arab world.

Radiation: Not Dangerous

A Japanese coastguard said in Tokyo, on Sunday, that American Doctors who examined the crews of the *Takuyo* and *Satsuma* at Rabaul, New Guinea, found that their exposure to radiation from United States Nuclear tests was not dangerous. The two ships ran into radio-active seawater and rainfall on July 14, west of the United States designated nuclear test zone at Eniwetob, and south to Rabaul.

You can't cheat the camera!

Yvonne runs a studio for fashion photography. I was delighted when she asked me to pose. "We'll fit the frock tomorrow", she said. "Bring along those lovely black court shoes you bought last week."

I was thrilled. Felt like a film star—posing against that fabulous car! Then Yvonne called out: "Wait! Your shoes deane! They're just crying out for polish!"

"I've noticed people pay attention to clothes and cosmetics and forget their feet. And the camera notices too! That's why we keep Nugget handy."

Nugget did the job in two ticks. Yvonne was sweet, and I was soon in front of the camera again.

Yvonne's right! There's no excuse for dull shoes. My latest job was for a stocking photo—with my shoes newly polished and a new career well started.

'NUGGET'—the shine of good shoes

London Letter

(From Our Own Correspondent)

The Bars Go Up In British Territories

IT seems the Central and Eastern African territories are pursuing a deliberate policy of putting up bars against the entry of anyone who is unpalatable to the Government thereof. Over the past three of four years there have been a disturbing number of instances of men and women whose views are known to be sympathetic towards racial equality and African interests being refused entry to Nyasaland, the Rhodesias and East Africa. Some of these, like the cases of Basil Davidson, the Socialist journalist; Doris Leasing, the writer; and George Houser, the American Methodist minister and pacifist; have received wide publicity. Others, including a large number of missionaries, have remained silent, except to those intimately concerned with the particular case. Now we hear of two more.

One is a Mr. Lewis who has been appointed by the white mine workers in Rhodesia as their secretary. As is usual, no reason for refusing him a resident's permit has been given. Rumour has it that he is being (quite falsely) accused of Communist Party membership. The nearest Mr. Lewis appears to have ever been to Communist Party action is a mild sympathy with the movement against West German rearmament when he was temporarily working in the docks some years back. On that basis Lord Russell of Liverpool and Lord Beaverbrook himself are fellow travellers.

The other case is that of Commander Thomas Fox Pitt, at present secretary of the Anti-Slavery Society. The Commander has been declared a prohibited immigrant for the Federation of Rhodesia and Nyasaland by order of the Governor-General. To quote the 'Manchester Guardian' report of this astounding ban: "Commander Fox-Pitt wished to visit the Federation to see what developments had taken place since he left five years ago and to visit friends. He had asked for an assurance that he would be allowed to enter it as he had spoken and written against its formation and its continuance without, as he contended, the advance towards racial partner-

ship on which it was said to have been founded. He was told verbally that no reason would be given for the order prohibiting his entry and that no copy of its written confirmation of it, or its number would be given. He was also told there was no right of appeal.

Commander Fox-Pitt served in the administration of Northern Rhodesia as a district commissioner from 1927 to 1951, except from 1939 to 1945 when he returned to the Royal Navy. He retired after disagreeing with the African policy of the Northern Rhodesian Government, particularly over its refusal to allow Africans to grow a type of tobacco that was considered exclusively a European crop."

Quite what the Rhodesian Government imagines it will achieve by these anachronistic bans it is hard to see. Do the mean-minded politicians who think they represent "civilisation" imagine that anything can be achieved by such undemocratic practices? They may well stop bodies, but they can never hold back ideas. And it is the ideas of freedom and self-determination which are moving Africans not the occasional visit of a white liberal from outside. The crisis of racial relationships in Africa goes much deeper than it seems most white men and women in Africa have recognised. It is to be hoped that their understanding will deepen before it is too late.

Book Censorship In Tanganyika

A similar case of Governmental short-sightedness is the banning of "The Gold Coast Revolution" by George Padmore, Advisor on African Affairs to the Prime Minister of Ghana, from Tanganyika. Asked why this had had been imposed, by Fenner Brockway in the House of Commons on 11th July, Mr. Lennox-Boyd replied: "Because it is considered that to import it would be contrary to the public interest in Tanganyika. The book is also excluded from Kenya and Nyasaland." Mr. Brockway came back: "Will you reconsider this matter? Are you aware that Mr. Padmore now occupies a very high position in

Ghana, that he accompanied the Prime Minister of Ghana to other African States, that his latest book is a factual publication of the advances of Ghana to independence, and a strong attack on Communism in Africa? Why proscribe it?"

Mr. Lennox Boyd's quite inadequate reply was: "That is the decision of the Governor-in-Council, and there are three very distinguished Africans in the Council." Still no reason why the book is banned.

British-Q.C. For Trial

"Justice", an inter-Party society of lawyers is to send an observer to the trial of 92 South Africans in Pretoria. He will be Mr. F. H. Lawton, Q.C., Recorder for Cambridge. It will be remembered that at the preliminary hearing at Johannesburg the society was represented by Mr. Gerald Gardiner, Q.C. Mr. Lawton's selection for the trial proper has been described by the "Manchester Guardian" as "an expression of the society's aim to be represented on such occasions by lawyers of all political and non-political beliefs. The International Commission of Jurists, of which "Justice" is the British branch, has appointed Dr. Eivard Hambro, former registrar of the International Court of Justice, and at present a lecturer in the University of Bergen, Norway, as its observer at the trial.

British Mountaineers Feared Lost

TWO members of a four-man British expedition to 23,800-foot Mount Minsapin in the Karakorum range of the Himalayas are missing, feared dead, according to unconfirmed reports received in Rawalpindi.

One of the missing men was said to be the expedition leader, Mr. Edward Warr. The other was not named.

Other members of the expedition, which left Liverpool on March 30, were Dr. Frank Houyt, Mr. Denis Kemp and Mr. Walter Sharpley.

The unconfirmed reports said Mr. Warr and his companion were believed to have died about 300 feet below the summit.

The last official message reported from the expedition, on July 5, said bad weather had forced them to retreat to camp Two, at 17,100 feet.

They had established camp Three on the summit ridge at 19,200 feet on June 24, and reported then that they needed four or five days good weather to enable them to establish a fourth camp and make their bid for the summit.—Sapa-Reuters

Mahatma Gandhi?

Was there a Man such as Mahatma Gandhi who lived on this Earth?

Then what did he do?

See for yourself this mighty Man who moved on this Earth and gave the world a new vision of thought.

This publication is fully illustrated. Over 300 pages and over 500 photographs of art paper.

12 x 15 STRONGLY BOUND BOOK

Released by the Government of India

Priced £5-5-0.

NOW FOR SALE AT

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707.

P.O. Box 2524.

85 VICTORIA STREET,

DURBAN.

4,000 In India's Motor Industry Strike

(From Our Own Correspondent)

Bombay, 24th July.

MORE than 4,000 workers of Premier Automobile Ltd. one of the largest motor assemblers in India, have been on strike since April 12 because the Trade Union and Management cannot arrive at an amicable settlement to the dispute.

The workers are willing to resume their work if the management would concede their demands. Firstly, their bonus should be paid without delay; secondly arbitration of Mr. Ashok Mehta, President of the Engineering Mazdoor Sabha, and Mr. Tulsidas Kilachand, Managing Director of the Premier Automobiles on the conduct of the eleven employees who were dismissed on April 11. Thirdly, reinstatement of the employees; and fourthly, an assurance from the management that there will be no victimisation or retrenchment of the workers.

Despite the fact that a tentative agreement was reached between the two parties on June 30, the management, three days after the agreement, suspended 120 workers. This high-handedness by the man-

agement precipitated a crisis in the industry, which even if solved, will never be forgiven by the workers.

However, the workers are not altogether blameless. They resorted to violence and destructiveness which compelled the police to use tear-gas on them and on a second occasion they had to lathi-charge the workers. An attempt was made to set fire to the factory and later stones were thrown at the cars of the Managing Director and other Directors of the company.

All window panes have been smashed and quite a lot of other damage has been done.

Now almost four months later a newly-constituted body of all trade unions has decided that all industrial workers in the city of Bombay should strike work on July 24th, for one day, as a token of their sympathy with the Automobile workers. Life in Bombay is expected to be at a standstill. There will be no buses or trams. All banks, insurance offices, railway workshops, textile mills and every other conceivable industry will be closed.

Rebel Stronghold Captured

The Indonesian army announced the capture of the rebel stronghold of Tondano, in the North Celebes, after a 10 day battle.

An army spokesman said the town fell on July 17 after Government forces met "heavy resistance." Rebel forces fled, leaving "many casualties."

Apart from some guerrilla activity in central Celebes and Sumatra, Indonesia's anti-Government rebels are now confined to a small area in North Celebes.

Jomo Kenyatta Assaulted By Fellow Convict

Jomo Kenyatta, former President of the Kenya African Union who is serving a seven year sentence for organising the Mau Mau, has been attacked by a fellow Mau Mau convict in jail, a Government spokesman said in Nairobi on Wednesday.

According to a report from Lobituang jail in the Northern Province Kenyatta was assaulted by Karioko Chotara, "a notorious Mau Mau terrorist," who jumped on his back and tried to grab him by the throat. Warders separated them.

Kenyatta only had minor bruises.—Sapa-Reuters.

The United States, on Tuesday made available 260,000,000 Rupees (£19,500,000) to India to be used for advancing loans

to medium-sized private industries.

—o—

Sixteen people were drowned in floods in the Deragazikhan District and Jampur, it was officially reported in Karachi on Tuesday.

Wanted Pen-Pals

Mr. Cassim Mahomed, who is 34 years old and is a shop-keeper with general interests, wishes to have married pen-pals of either sex, from South Africa, Lorenzo Marques, Rhodesia, India and Pakistan. His address is P.O. Box 104, Pietersburg, N. Transvaal, S. Africa.

BOOKS FOR SALE JUST ARRIVED

Christian Missions	5 0
Towards New Education	2 6
Political Philosophy of Gandhi	18 0
Sarvodaya	5 3
Mahatma Gandhi (Last Phase)	32/-
Discipline of Non-Violence	1 6
Indian Home Rule	1 0
My Experience with Truth	15 0
Truth is God	2 6
Women and Social Injustice	7 6
Character and Conduct	1 8
Inspiring Anecdotes	1 3
J. C. Kumarappa	3 9

Obtainable From:

'Indian Opinion,'

P. Bag, Durban,

Natal.

World Newsreel . . .

Outstanding Talent At Hindi Eisteddfod

SOME outstanding talent in the art of classical Indian dancing was witnessed at the sixth annual Hindi Eisteddfod organised at the Mahatma Gandhi Hall, Durban by the Hindi Shiksha Sangh of South Africa as part of its nine-day Tenth Anniversary Celebrations. The hall was packed to its utmost capacity. Many were not able to gain admission for want of space.

The Ramawtar Memorial Trophy was captured by the Candella Estate Hindu Sun-gathan Hindi School for the composite points in the Senior section. The runners-up were the Raisethrope Arya Samaj Hindi School. The position was reversed for the Narayani Devi Memorial Trophy in the Junior section. Raisethrope Arya Samaj School taking the second position. Eight Hindi schools from Durban and Pieter-

maritzburg participated in the Eisteddfod.

Scholarships For E.A. Students

Besides 20 scholarships for Africans, the Government of India have this year offered 5 scholarships to students of Indian origin whose parents are domiciled in East African territories.

The selected scholars will be paid a stipend of Shs. 300 in addition to other concessions like free tuition and exemption from examination fees. The amount is considered enough to cover board, lodging and other expenditure.

The scholarships are tenable for full courses of study in Medicine, Law, Engineering, Sciences, Humanities, Technology, Journalism, Arts and African Studies etc. They will take effect from June-July 1959.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

15517 Warwick Avenue
DURBAN.

Phone 34-1349

P. O. Box 1549.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

83 West Street, JOHANNESBURG.

Latest Records For Your Selections

Samundar	5 Records	Rok N roll	41/3
Barish	5 "	" "	41/3
Mr. X	4 "	" "	33/-
Aasha	4 "	" "	33/-
Paying Gues.	4 "	" "	33/-
Chori Chori	5 "	Best Music 1956	41/3
Naya Andaz	6 "	" " 1958	49/6

Best Instrumental No.

Fantush New Delhi	8/3
C.I.D. Both Sides	8/3
Devta " "	8/3
Mem Sahib C.I.D.	8/3
Chori Chori Both Sides	8/3
Baarisha and Basant Bahaar	8/3
Baap Re Baap. Naya Anadaz & Shremati	420	8/3

Packing & postage
7/6 extra.

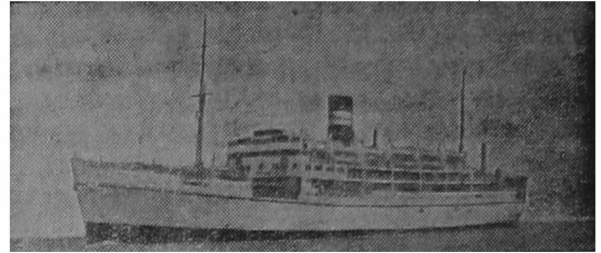
BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS
(Corner Grey & Lorne Streets)

286 Grey Street,
Phone: 29488.
DURBAN.

B-I Sailings Between East African Ports Karachi And Bombay

S.S. Kampala due 31st July 1958,
Sails for Bombay on 5th August 1958.

S.S. Karanja due 29th August 1958,
Sails for Bombay via Karachi on 4th Sept. 1958.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

First Class	single	without	food	£92-0-0
Second "	"	"	"	£60-15-0
Third "	"	"	"	£31-10-0

For further particulars apply to—

Shaik Himed & Sons
(Pty.) Ltd.

390 Pine Street, — Durban.
Telephone 20432, Tel. Add. "KARAMAT."

THE QUEENSLAND INSURANCE

COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE

Fire - Marine - Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE

106 MANSFIELD ROAD, — — — DURBAN.

P. O. Box 476. — — — TELEPHONES 47453 & 47888.

ઇન્ડિયન

ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

ભૂતપૂર્વ તંત્રી સ્વ. મણીલાલ ગાંધી

પુસ્તક પૃષ્ઠ—અંક ૨૯

તા ૧ ઓગસ્ટ, ૧૯૫૮.

પુસ્તક નકલ પે. ૪

દેવને પ્રેમથી જીતો; પુરાતને મલાઇથી જીતો; લોખને દાનથી જીતો અને અસત્યને સાત્યથી જીતો.
યુ.ક.

અપાર્ટહેડ સામે પ્રો. પ્રીસ્ટોરીયસ

પ્રીસ્ટોરીયા યુનીવર્સિટીના પ્રો. પી. વી. પ્રીસ્ટોરીયસે 'નાટાલ મરકયુરી'ના ખબરપત્રીને જણાવ્યું હતું કે, ન્યાં સુધી ડચ રીફોર્મ ચર્ચ એવી વિચાર શ્રેણી ધરાવશે કે, ઇશ્વરે આખા દક્ષિણ આફ્રિકાનો દેશ આફ્રિકાનરો માટે જ આપ્યો છે ત્યાં સુધી તેમને બહારની ટીકાઓ સહન કરવી જ પડશે. ડચ રીફોર્મ ડચનું છાપુ "ડી કેક" બોડ"માં ડો. જે. સી. લોન્બાર્ડે એક લેખ લખ્યો હતો તેમાં તેમણે એમ જણાવ્યું હતું કે, ઇશ્વરની એ ઇચ્છા છે કે, આફ્રિકાનરો દક્ષિણ આફ્રિકા ઉપર રાજ કરે. ડો. લોન્બાર્ડે બાઇબલમાંથી અસુક શબ્દો ઉચારતાં આ વસ્તુ લખી હતી. આ શબ્દો નીચે પ્રમાણે છે :

બસુટોલેન્ડ માટે સુધારા

બસુટોલેન્ડની સરકારમાં પ્રતિનિધિત્વ આપવાની સુચનાને બસુટોલેન્ડની આફ્રિકન કોંગ્રેસે આવકારી છે. આ સુચનામાં હમણાં જે નેશનલ કાઉન્સિલ છે એને લેજિસ્લેટીવ કાઉન્સિલ તરીકે બદલી નાંખવી અને તેના અડધા સભ્યો બસુટોલેન્ડ તરફથી ચૂંટવામાં આવશે અને એમને કાયદાઓ ઘડવામાં સહકાર લેવાશે અને આવકારતાં કોંગ્રેસે એક નિવેદનમાં જણાવ્યું છે કે આ પગલું સ્વીકારવા જેવું છે અને એના ઉપરથી એમ જણાય છે કે એક પ્રજાસત્તાક સરકાર શોધા જ વખતમાં સ્થાપિત થશે અને કોંગ્રેસ એવી ખાતરી આપે છે કે એ દેશની રાજનૈતિક બાબતમાં પૂરતી મદદ આપશે કે જેથી વહેલામાં વહેલી તકે આપણે પૂર્ણ સરકારી સત્તા મેળવી શકીશું.

કોંગ્રેસે બસુટોલેન્ડની કાઉન્સિલને તથા પેરમાઉન્ટ સીક્રેને અરજ કરી છે કે આ સુચનાને તેઓ આવકારે અને કોમનવેલ્થ રીલેશન્સના સેક્રેટરી એફ રેટ્ટને પણ અરજ કરે છે કે આ સુચનામાં ફેરફાર કર્યા વિના વહેલી તકે એને અમલમાં મૂકવા પ્રયત્ન કરવો.

"હું ઇશ્વર! તે' મનુષ્યને તારા કામો માટે સરભર્યો છે. અને તે' એના પગ નીચે બધી વસ્તુઓ મૂકી છે."

પ્રોફેસર પ્રીસ્ટોરીયસે જણાવ્યું કે તેમની સમજ શક્તિની બહાર છે કે આ વાકયો ઉપરથી આફ્રિકાનરો કયી રીતે એવો દાવો કરી શકે કે, ઇશ્વરે એમને દક્ષિણ આફ્રિકા ઉપર રાજ કરવા માટે જ સરભર્યો છે. એ ખરેખર આવા વિચારો ડચ રીફોર્મ ચર્ચ ધરાવે છે તેા આજે ડો. ડી પ્લેન્કે દક્ષિણ આફ્રિકાના બારામાં જે

કંઈ કહ્યું છે એનો ડચ રીફોર્મ ચર્ચ શી રીતે વિરોધ કરી શકે? આફ્રિકાનરોના કહેવા મુજબ અપાર્ટહેડ, બાન્ડ એથોરીટી એક્ટ, ગ્રૂપ એરીયા એક્ટ અને બીજા કોઈ પણ કાયદાઓ જે આ દેશમાં આફ્રિકાનરો લાવે છે એ બધા ઇશ્વરની ઇચ્છાથી લાવવા માં આવ્યા છે આનો અર્થ તે એમજ થયો કે, આપણે સાવ પછાતમાં પછાત કોમ તરીકે વસ્તી રહ્યા છે અને આપણે પોતાને ક્રિશ્ચિયન ગણીએ છીએ એ પણ આપણા માટે દાવો

ઇશ્વરે ડ. આ. આફ્રિકાનરોને આપ્યો છે

ડચ રીફોર્મ ચર્ચના "ડી કેક" બોડ" છાપામાં નેલ્સન ઇટના ડો. જે. સી. લોન્બાર્ડે એવો દાવો કરે છે કે ઇશ્વરે અમસ્ત ડ. આ. આફ્રિકાનરોને આપ્યું છે. અને ઇશ્વરની એ ઇચ્છા છે કે તેઓ એની ઉપર રાજ્ય કરે. ડો. લોન્બાર્ડે લખે છે કે, આપણે દક્ષિણ આફ્રિકા કેપ એફ સ્ટોર્મથી લઇને લીમ્પોપો નદીના કિનારા સુધી ઇશ્વરની જમીન છે. અને એમણે આ જમીન આપણા હસ્તક મૂકી છે. પૂર્વ કિનારાના દરિયાથી તે પશ્ચિમ કિનારાના દરિયા સુધીનો

બધો પ્રદેશ આપણી આફ્રિકાનર કોમનો છે. ઇશ્વર ઇચ્છે છે કે, આપણે એની ઉપર રાજ્ય કરીએ. બધા આફ્રિકાનરો આ જમીનને અપનાવી લેા. અને એ જમીન માં મહેનત કરીને આ દેશની ઉત્તિ કરો. તેમજ ક્રિશ્ચિયન ધર્મનો આખા દેશમાં ફેલાવો કરો. ડ. આ. આફ્રિકાનર જાતિને આપવામાં આવ્યો છે. ઇશ્વરની જમીનના આપણે લાયક રખેવાળ થવું જોઇએ. આજે આપણે જોઇએ છીએ કે ન્યાં પણ ગોરા માણસે હાથ લગાડયો છે એ બધું ફળકુલથી બરપુર છે.

કરવો એ જોઈ છે આપણે એવો દાવો કરવો કે, ઇશ્વરે આપણને રાજ કરવા માટેજ સરભર્યા છે અને બીજાં માનવીઓએ આ વસ્તુને ઇશ્વરની ઇચ્છા તરીકે સ્વીકારી લેવી, તેા આજે કુદરતની ઉપર પણ હક હોવો જોઇએ. મને તેા લાગે છે કે આ બધુ બહુ જ મૂર્ખતા બરેલું છે. અંતમાં પ્રો. પ્રીસ્ટોરીયસે જણાવ્યું કે ડો. લોન્બાર્ડે જે બાયબલનો વધુ અભ્યાસ કરે તેા એ એવાં પણ વાકયો વાંચશે કે, જેમાં એમ લખાયું છે કે, કુનીયાના નબળા લોકોનો ઇશ્વર છે. અને કાઇસ્ટની નજરમાં તેા કોઈ જ્યુ પણ નથી કે કોઈ આફ્રિકાનર પણ નથી. પણ બધા એક જ છે.

"અમાનુષી" નિર્વાહ ધોરણ

રખતની ડીમેટીંગ કલ્પમાં ૨૮મી જુલાઇએ ડરબનના આર્યપીસપ રવ. ડેનીસ દરલીએ આપેલાં બાપુ માં ગોરા દક્ષિણ આફ્રિકા માટે યુનાઇટેડ નેશીયલ એવું સામાન્ય નેટીવોનું જીવન અમાનુષી હોવાનું વર્ણવતાં કહ્યું હતું કે. બેદાનીસમર્થમાં એક નેટીવ કુટુંબના નિર્વાહ માટે જરૂરી આવકનો અંદાજ ૧૯૫૪માં કરાયેલો તેના કરતાં આજે મોટા ભાગના નેટીવોના 'પગારનું' ધોરણ ઘણું જ ઉતરતું છે. ૧૯૫૪માં ડરબનના એક લોકેશનમાં થયેલી તપાસમાં એક નેટીવ કુટુંબને સામાન્ય નિર્વાહ માટે અંદાજેલા જરૂરી પગાર કરતાં ઓછા આવકવાળા ૮૫ ટકા હતા. તેમણે વધુમાં કહ્યું હતું કે એક નેટીવની સરેરાશ આવક માસિક ૧૫ પાઉન્ડની ગણાય છે. જેમાં ૬ પાઉન્ડ તેા ખોરાકમાં જ વાપરવા પડે છે. અને નેટીવ વસતીમાંથી આ આંકડાની આસપાસ ૬૦ ટકા પણ હોય એની મને શંકા છે.

“દાન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૧ ઓગસ્ટ. ૧૯૫૮.

નેશનાલીસ્ટોને માટે બસુટોલેન્ડનો કાયડો

જાણના હેવાલો ઉપરથી જણાય છે કે બસુટોલેન્ડની પ્રબળ પ્રતિનિધિત્વ વાળી સરકાર આપવામાં આવનાર છે. જેથી નેશનાલીસ્ટો ઘણા ખીજવાઈ ગયા છે. આની ઉપરથી બે વસ્તુ સ્પષ્ટ થાય છે.

એક તો એકે, મી. સ્ટ્રાઇડને સ્વતંત્ર આફ્રિકન રાજ્યો સાથે મૈત્રી રાખવાની જે નિતી જાહેર કરી હતી, તે હવે શક્ય નથી લાગતી અને બીજી એ છે કે, પરદેશની ધરગતુ બાબતોમાં દક્ષિણ આફ્રિકા માથું મારી રહી છે કે જે સામાન્ય રીતે, ખાસ કરીને નેશનાલીસ્ટો તરફથી તે આની આશા નહીંજ રખાય.

નેશનાલીસ્ટ પાર્ટીના વડા તરીકે ચુંટણી થયા બાદ મી. સ્ટ્રાઇડને પ્રથમજ એવું જાહેર કથું હતું કે, આફ્રિકાના સ્વતંત્ર દેશોને તેઓ ખાતરી આપવા ઇચ્છે છે કે દક્ષિણ આફ્રિકા તેમનું શત્રુ નથી. આ મતવ્ય સુજબ તેઓએ ઘાનાની સ્વતંત્રતાની ઉજવણીમાં એમનો પ્રતિનિધિ મોકલ્યો હતો વિદેશ ખાતાના પ્રધાને એમનું અનુકરણ કરીને એવી પણ આશા આપી હતી કે દક્ષિણ આફ્રિકા ઘાના સાથે એલચીખાતાનો સંબંધ રાખવા ઇચ્છે છે. જો કે આ બાબતમાં હજી સુધી કંઈ પગલા લેવામાં આવ્યાં નથી. ત્યાર બાદ મી. લો એ ખાનગીમાં અને જાહેરમાં એવી અરજ કરેલી છે કે અહીંનું વાતાવરણ એવું હોવું જોઈએ કે, જેથી અહીં આવતા આફ્રિકન રાજનૈતિક મહેમાનોને કોઈ પણ રીતે અપમાન સહન કરવું ન પડે.

આ બધી પરિસ્થિતિને લક્ષ્યમાં લેતાં દક્ષિણ આફ્રિકા તરફથી સ્વાભાવિક રીતે જ એવી આશા રાખવામાં આવે કે તેઓ બસુટુ લોકોના બારામાં ઘોટને જે પગલાં લીધાં છે એને આવકારે. પણ એનાથી ઉલટું આપણે જોઈએ છીએ કે નેશનાલીસ્ટો નારાજ થયા છે.

ઇલાયદાપણાની આ બીજી એક નળળાઈ સ્પષ્ટ થાય છે. તેઓ આફ્રિકન સાથે મૈત્રી નથી ઇચ્છતા પણ તેઓ સ્વતંત્ર આફ્રિકનોને ખોટી આશાઓ આપીને તેમનો વિશ્વાસ મેળવવાનો પ્રયત્ન કરી રહ્યા છે કે જેથી ઇલાયદાપણાની સામેનો આફ્રિકન સ્ત્રી પુરૂષો ને સંયુક્ત વિરોધ મંદ થઈ જાય.

આજે તેઓ એ જ વસ્તુ કરી રહ્યા છે કે, જે યુનાઇટેડ નેશનમાં દક્ષિણ આફ્રિકાના હીંદીઓના પ્રશ્ન અંગે કહેતા આવ્યા છે કે એ તો અમારો ધરગતુ સવાલ છે.

બસુટુને સ્વતંત્રતા આપવાથી ઇલાયદાપણાને જે રીતે તુકશાન પહોંચે છે. એક તો એ કે, તેમને સ્વતંત્ર ડુનીયાને બતાવવું પડશે કે આફ્રિકનો સામે તેમને કોઈ પણ જાતનું વેર નથી બીજું એ કે સ્વતંત્રતાથી બસુટુ લોકોનું જીવન, વધશે અને એને લીધે તેમની સાથે પોતાના ક્ષયદા માટે કોઈ પણ જાતની સમજૂતી કરવી મુશ્કેલ છે. અને બસુટુલેન્ડનું ભાવી સુધરવાથી ઇલાયદાપણાના સરજ નારાઓ આફ્રિકનોને દક્ષિણ આફ્રિકામાંથી કાઢીને ત્યાં જગ્યા કરી આપવાની જે આશા રાખતા હતા એની ઉપર પણ પાણી ફેરવાઈ રહ્યું છે. એટલા માટે એમને ક્રોધ આ પ્રસંગે પ્રગટ થઈ રહ્યો છે. દક્ષિણ આફ્રિકાના રંગના સવાલનો ઉકેલ ઇલાયદાપણાથી નહીંજ થઈ શકે, એ સ્પષ્ટ બતાવી આપવા માટેનું આ એક વધુ ચિન્હ માની શકાયો.

ડીફેન્સ ફંડ માટે અપીલ

ડીફેન્સ ટ્રાયલ ડીફેન્સ ફંડ માટે ડરબન માં નોંધાં બેમાં કરવા માટે આવતા દશ દિવસના ખાસ કાપકેમો ઘડવામાં આવ્યા છે. જેમાં બધા હીંદીઓએ પોતપોતાથી બને એટલી મદદ આપવાની અરજ કરતા ખાસ સંદેશમાં નાટાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસ જણાવે છે કે ડીફેન્સ ટ્રાયલની શરૂઆતમાં આપણી કોમે બહુ જ ઉભારતાથી મદદ આપી હતી અને હવે ટ્રાયલનો અંતર. વખત આવ્યો છે એટલે ધ્રુવ મદદની ઘણીજ જરૂર છે અને અમે આશા રાખીએ છીએ કે વેપારીઓ, કામદારો, પૈસાદારો અને ગરીબો સહિત સૌ મદદાશક્તિ આ કાળમાં મદદ આપશે જ. ક્ષીટને

માં રેવરન્ડ કેનન કોલીન્સના અધ્યક્ષપદે એક વમદાર કમીટી બહુજ મહેનત કરી રહી છે. અમેરીકામાં શ્રીમતી એલીનર રૂઝવેલ્ટ તરફથી પણ ઘણી મદદ આપવામાં આવી રહી છે. આજે જે લોકો ડીફેન્સ ટ્રાયલમાં ઉપરિયત છે એ લોકોની નોકરીઓ જતી રહેલી છે. એમનાં કુટુંબીજીને સાચવવાની આપણી ફરજ છે. અને ફંડની મદદ વધરે આજે જે વકીલો રોકવામાં આવેલા છે એમને રાખી ન શકાતે. નાટાલ ઇન્ડિયન ટીચર્સ સોસાયટીએ ત્રણસો પચાસ પાઉંડ આ ફંડમાં આપ્યા છે અને આશા રાખીએ છીએ કે બીજી સંસ્થાઓ પણ આ પ્રમાણે આ કાળમાં મદદ આપશે.

ભારતમાં મોટર ઉદ્યોગની હડતાળ

મુંબઈ પ્રીમીયર એટોમોબાઇલ ફેક્ટરી માં ચાર દળર કામદારો એપ્રિલ ની ૧૨મીથી હડતાળ ઉપર ઉતરેલા છે. કારણ કે ટ્રૂડ ઉલોગ અને ફેક્ટરી ના મેનેજરો સમજૂતી ઉપર આવી નથી શક્યા. જે કામદારોની માગણી પુરી પાડવા તથ્યાર હોય તો કામદારો કામપર ચડવા તથ્યાર છે. પહેલ વહેલાં એમનાં મેનસો ભરાવાં જોઈએ, બીજું મી. અશોક મહેતા જેઓ ઇન્ડેરોમ મજૂર સમાના પ્રમુખ છે અને પ્રીમીયર એટોમોબાઇલના ડાયરેક્ટર મી. તુલસીદાસ કીલોચંદ વચ્ચે સમજૂતી થવી જોઈએ અને ત્રીજી એ કે જે અગીવાર કામદારોને નોકરીમાં થી કાઢી મૂકાયેલા છે, તેમને ફરીથી કામ પર લેવા અને ચોથું એક, મેનેજમેન્ટ તરફથી એવી ખાતરી આપવી જોઈએ કે, કામદારો ઉપર વખર કારણે સખતાઈ ન કરવી અને એમને નોકરી માં કાઢી ન મૂકવા. જુનની ૩૦મી તારીખે બંને પક્ષો તરફથી સમજૂતી થઈ હતી તેમ જતાં મેનેજમેન્ટે ત્રણ દિવસ બાદ ૧૨૦ કામદારોને નોકરી માંથી છુટા કર્યા હતા. મેનેજમેન્ટનાં આ પગલાંથી આજે એટોમોબાઇલના વેપારમાં બહુજ મંજીર પરિસ્થિતિ ઉભી થઈ છે. આમાં કામદારોને પણ અમુક અંશે વાંક છે. તેઓએ દીસા વાપરી હતી અને જાંગ ફોડ પણ કરી હતી જેથી પોલીસોને અશુભાશુ અને લાકી ચાર્જ કરવા પડ્યા હતા. ફેક્ટરીને આજ લગાડવાનો પણ પ્રયત્ન કરવામાં આવ્યો હતો. તેમજ મેનેજમેન્ટ ડાયરેક્ટર અને ડાયરેક્ટર ઉપર પંચરા ફેકવામાં આવ્યા હતા. આજે ચાર મહિના બાદ ઘણાં ટ્રૂડ યુનીયનની નવી કમીટીએ નક્કી કર્યું છે કે મુખ્ય

શહેરના બધા ઉલોમિત કામદારોએ જુલાઈની ૨૪મી તારીખે આ કામદારો પ્રત્યે સહાયુત્થિત બતાવવા હડતાળ પાડવી. એમ કહેવામાં આવ્યું છે કે, મુંબઈમાં ખસ, ટ્રામ, બેંક, રેલ્વે, વર્કશોપ અને મીલો પણ તે દિવસે બંધ રહેશે.

૧૭ કંટ્રોલ બોર્ડો

જીતીવાડી ખાતાના પ્રધાન મી. પી. એમ. કે ભરૂએ યુનીયનની ધારા સભામાં આપેલી વિમત સુજબ : દક્ષિણ આફ્રિકામાં માઈટીમ એક્ટ ની રૂએ ૧૭ કંટ્રોલ બોર્ડો છે. જેમાં ૧૩૦૦ લોકો કામ કરે છે. તે પૈકીના ૪૭૦ વાર્ષિક પગાર ૧૫૦૦થી વધુ છે. ૧૩૦૦ પગાર વાર્ષિક ૨૦૦૦થી વધુ છે. અને ચાર ડિરેક્ટરો પૈકી ૨૨૦૦ વાર્ષિક ૩૦૦૦ પાઉંડ મેળવે છે. સૌથી વધુ કામ કરનારાઓની મોડો : મીટ ઇન્ડસ્ટ્રી કંટ્રોલ બોર્ડ છે જેના સ્ટાફમાં ૩૫૮ માણસોને વાર્ષિક એક દળર પાઉંડથી ઓછા મળે છે, ૪૪૦ એક દળરથી ઠોડ દળર પાઉંડ. ૭૫૦ દોઢ દળરથી એ દળર સુધી, ત્રણને વાર્ષિક એ દળર પાઉંડથી ઉપર મળે છે અને બોર્ડના વડાને વાર્ષિક ત્રણ દળર પાઉંડ મળે છે. બીજી મોટી મોડો : મેઇઝ ઇન્ડસ્ટ્રી કંટ્રોલ બોર્ડ છે જેના સ્ટાફમાં ૩૩૮ માણસો છે. જેમાં ૮૦ વાર્ષિક ઠોડ દળરથી એ દળર પાઉંડ મળે છે. ત્રણને એ દળર ઉપર અને બોર્ડના વડાને વાર્ષિક ત્રણ દળર પાઉંડ મળે છે. ઝેઇન બોર્ડમાં ૧૬૭ માણસો છે જેમાં પાંચને વાર્ષિક ઠોડ દળર ઉપર અને બેને એ દળર ઉપર તથા ડિરેક્ટરોને વાર્ષિક ત્રણ દળર પાઉંડ મળે છે.

વિવિધ વર્તમાન

દ. આ. સોહર ફેરેશન

ડરબનમાં ૨૬મી જુલાઈએ મળેલી સહાય આફ્રિકન સોહર ફેરેશનની દ્વિવાર્ષિક જનરલ મીટીંગમાં અત વર્ષના અધિકારીઓ ફરીથી ચુંટાયા હતા. પ્રમુખ: મી એસ. એલ. સીમ, ઉપ-પ્રમુખો: મેસર્સ એ. કીરોહર, ઈ. જી. રૂક્ષ અને આર. એ. વી. નગોબો, માનદ-ખબલનચી: મી. એ. હેરી નાયકુ. ફેરેશને આંતરરાષ્ટ્રીય પંદ માટે 'શીક્ષા' માં કરેલું એપેલીશન નકારાયા છતાં આમળ પ્રપત્તિ માણુ રાખવાનો ઠરાવ થયો હતો અને ખાના, ઇજાટ તથા મેરીટીયલના પ્રવાસો યોજવાનું ઠરાવાયું હતું. 'શીક્ષા'ની કોમિસનમાં ફેરેશનના પ્રતિનિધી તરીકે એન. આઇવર મોન્ડે ગ્યુએ અર્ચતનિક સેવા અર્પી હતી. તે પશુ મી. કોલીન્સને મોકલવાનો તથા ખીએ અર્ચ ૮૪૭ પાઉંડ મથાનું જણાવાયું હતું. પેન આફ્રિકન ફેરેશનના મંત્રી અને ઇન્ટરનેશનલ ટેબલ ટેનીસ ફેરેશનના ઉપ-પ્રમુખ ઇજાટ વાગા જી અશુ અમીન હોર્ક આ મીટીંગમાં ઝેરટ સ્પીકર હતા જેમણે 'શીક્ષા'માં આ ફેરેશનને સભ્યપદ મળે તે માટે ખનતી મદદ કરવાનું જણાવ્યું હતું.

કલરખારનો સક્રિય વિરોધ

વેલ્થના મેનમાઉથશાયરની મચુર પક્ષી કાઉન્સિલ કોમનવેલ્થના એમ્પાયર પ્રેક્ટમ માટે પાંચ હબ્બર પાઉંડની આન્ટ આપતી હતી તે હવે દક્ષિણ આફ્રિકાની કલરખારની નીતીના વિરોધમાં એક હબ્બર પાઉંડ કરી નાંખ્યા છે. જુલાઈ ની ૨૬મીએ કાઉન્સિલર વીલીયમ ડેકરે કહ્યું છે કે દક્ષિણ આફ્રિકાની જે ટીમ આવી છે એમાં ફક્ત ગેરાઓને જ લાખવામાં આવેલા છે એનો વિરોધ દર્શાવવા આ પગલું લેવાયું છે.

લેન્ગ્વેથ કોનફ્રન્સ

દર દશ વર્ષે લંડનમાં મળતી ભેન્ગ્વેથ કોનફ્રન્સમાં જનમત ભરમાંથી હાબર થયેલા ૩૦૦ ખીશપો (ધર્મ-ચાષો) ને પાંચમું અકગડીયું ચાલે છે તેઓ લગન, પ્રજનન અંકુશ, કાર-મતી, બહુપતિન વગેરે અનેક લોક ક્ષિતના વિષયો પર વિશ્વને દોરવણી આપવા માટે જુદી જુદી કમીટીમાં વર્કચાઇ મચેલા હતા હવે તે કમીટી ના હેવાલો પર સાચુષ્ટિક રીતે નિર્ણયો લેવાશે.

અર્થ કોન્ટ્રોલની બાબતમાં નાય-નેરીયાના બાદાનના ખીશપ રેવરન્ડ ડેવીડ રીચર્ડ આથીમોડે કહ્યું છે કે નાયજીયાના લોહો બહુધા આ કકન રીવાજ કુબ્જ શાંકત હોય તે પાચ, ૧૭, પંદર કે વીશ સ્ત્રીઓ પરજીવાનું

પસંદ કરે છે કેટલાક ચીફોને વીશથી પશુ વધારે સ્ત્રીઓ હોય છે. નાય-જીરીયાની સ્ત્રીઓ પશુ પ્રજનન અંકુશ નથી ઇચ્છતી એ દેરામાં ખોરાક અને જમીન પુષ્કળ છે.

“આફ્રિકન” કોણ ?

નેટીવ એફેસ ખાતાના પ્રધાન ડો. એચ. એફ. ફરુઅહે ધારાસભામાં ૨૨મી જુલાઈએ જણાવ્યું હતું કે શૂત કાળોની ભેદોમાં તેમણે નેટીવ અને ખાન્ટુના અર્થમાં આફ્રિકન શબ્દનો સ્વીકાર કરી જવાબો આપ્યા હતા તે ખૂલ યચેલી છે આફ્રિકન શબ્દનો વપરાશ હવે અટકાવી દેવો પડ્યો છે કારણ કે 'લેક્ઝીસ્ટ સર્કલ'માં તેને વિશાળ અર્થમાં વાપરવાનો પ્રપત્તિ થયો છે. એ જવાબ પછી કૃપ વેરટર્ન ના નેટીવ પ્રતિનિધિ મી. એલ. ખી. લીવોડને પૂછ્યું હતું કે, આફ્રિકન શબ્દની ગચો માટે પ્રધાન એક ડેપુ-ટેશન સ્વીકારી શકે કે કેમ? એ વેળા નેશનાલીસ્ટ સભ્યોએ “પણ એ આફ્રી-કન છે કોણ?” એવો પોકાર કર્યો હતો. પછી પ્રશ્નના જવાબમાં ડો. ફરુઅહે મોકખી ના પાડી હતી.

સીલોનની ચલાનું

રાષ્ટ્રીયકરણ

સીલોનની ચલાની બાબતમાં જુલાઈ ની ૨૨મીએ એ નવી વાતોના ધડાકા બહાર પડ્યા હતા. પહેલી: મધ્ય એશીયાના બરની ચલાના બાવો ત્યાં ના રાજકીય ખજાસળાટને લીધે એક એક ખૂબ ઘટી મથા હતા. અને ખીજી: ચલાની ખેતી અને વ્યાપાર કરનાર વ્યાપારીઓને ખોરાક પ્રધાન મી શીલીવ ગુણવર્ધન તરફથી ચેતવણી અપાઇ હતી કે પાંચથી દશ વર્ષની અંદર ચલાની ખેતી અને વેપારનું રાષ્ટ્રીયકરણ કરવામાં આવશે. જ્યાં વિદેશની ગેરી પેટીઓએ કરી પશુ સંધી વિના માંસડા પોટલ બાંધીને નીકળી જવું જોઈશે આ જાહેરત થી ચાહના વર્તુળમાં આશ્ચર્ય ફેલાયું છે કેમકે થોડાક જ વખત પર તેઓને એવું કશું નહિ થાય તેની ખાતરી સરકાર તરફથી આપવામાં આવી હતી.

વડા પ્રધાનની તથીયત

યુનીયનના વડા પ્રધાન મી. જે. જી. રૂક્ષમની પંદરેક દીવસથી તખી યત દીક ન હોવાથી તા. ૨૩મી જુલાઈ એ ડોહટરોએ સંપૂર્ણ આરામ લેવાનું જુલેટીન બહાર પાડયું હતું જે નાયબ પ્રધાન મી. સી.આર. રવોટે પાર્લામેન્ટને સંભળાવ્યું હતું તેઓ જુલાઈની ૧૧ મીએ ઉલ્લા આશીમે આબ્યા હતા. પહેલી ભેદકમાં ડન્યુબારી ફેલ્ડઆરીમાં

જેમ ન્યાય પ્રધાન મી. રવોટે તેમની અવેજમાં કામ ચલાવ્યું હતું તેમ હમણા પશુ આ ભેદક પુરી થાય ત્યાં સુધી ચલાવી લેશે કદાચ તે પછી ફરામત થાય એવી વિચારણા થાએ છે.

એસ્કોટમાં હિંદી કાઉન્સિલ

એસ્કોટમાં એ હબર હિંદીઓ કર બરનાર તરીકે સૌથી મોટી કામ મથાય છે. તેઓ માટે કેવળ હિંદીની જ બનેલી એક કાઉન્સિલનું સ્થાપન થશે. જે રાજકીય બાબતથી રહિત ઠેળવણી તથા શહેર સુખારણીની બાબતમાં અભિપ્રાય આપી શકશે. એસ્કોટના મેયર મી. જી. ડી. ફોર્ડે કહ્યું છે કે હિંદી કામે આ યોજનાને આવકારી છે. આ હિંદી કાઉન્સિલ સીટી કાઉન્સિલની મીટીંગ મળવા અગાવ દર મહિને એકવાર મળશે જેમાં ગેરી કાઉન્સિલનો એક સભ્ય હાબર રહેશે જેના દોરા ટાઉન કાઉન્સિલને એ હિંદી કાઉન્સિલનો અભિ-પ્રાય વ્યક્ત કરી શકશે આ નવી કાઉન્સિલ સ્થાપવાનો એ હેતુ છે કે, ગેરાઓ ટાઉન માટે જે એમ્પમદારી હુકાવે છે તે પેટાની કેટલીક તેમને પશુ સોંપવી અને એની તાલીમ આપવી તથા શહેરના હિત માટે તેઓ કંઈ કરવા ઇચ્છતા હોય તો તેને અમલમાં મુકવાની તક આપવી.

રામકૃષ્ણ સેન્ટરનો વિકાસ

સ્વામી નિશ્વલ્લાનંદજી થોડા વખત પર ફેરેશનનો પ્રવાસ કરી આબ્યા હતા. ત્યાં તેમણે દક્ષિણ અને ઉત્તર રોડેશીયાના લમભગ દરેક શહેરમાં આપેલાં પ્રવચનોનો સારો પ્રભાવ પડવાનું જણાવ્યું છે પરિણામે શ્રીમતી ડોસન નામની એક ગેરી મહિલાએ ઇનમાંના મહિન્ટન પર આવેલી પોતા ની ૧૦ એકર જમીન રામકૃષ્ણ સેન્ટર ને યોગ કલસા ઉપયોગ માટે બેટ આપી છે. સ્વામીજીએ સાલસબરી, બુલોવાયો અને લીર્તમરટનમાં યોમ કલાસની શાળાઓ ચાલુ કરવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. અત્યારે ડરબન અને યુનીયનમાં ૩૭ શાખાઓ છે જેમાં ૪ હબર સભ્યો છે અને ખીજા ૧૨ હબર બાળ સભ્યો પશુ છે ડરબનથી દશેક માઇલ પર એવોકા વિભાગમાં થોડા વખતપર ૧૦ હબર પાઉંડની 'એટ્યુ ડી મોન્ટેલ' નામની મીલકત આશ્રમના વડા મથક માટે ખરીદેલી છે જેમાં આ વર્ષમાં નિવાસ યોજશે એવી આશા રખાયેલી છે.

વધુમાં સેન્ટર તરફથી ટે.ગાટની ખીચમાં ડેટલાંક ડોટોને બધાયેલાં છે અને શાળા માટેનાં પલાનો મંજુર થઇ અચેલાં છે આ શાળાના બહાગનાં બાળકોને માટે પશુ હોલીડે રીસોર્ટ તરીકે ઉપયોગ થઇ શકશે. એના મકાનો માટે ૭ હબર પાઉંડનો અર્થ

અંદાજેલો છે તે પેટા શ્રી કે. એસ. પીલે તરફથી ૧૨૫૦ પાઉંડની રકમ નું દાન મળી ગયેલું છે.

યુનીયનમાં અકસ્માતો

પ્રીટોરીયાથી બુથરો ઓફ રોન્સરે ૨૨મી જુલાઈએ બહાર પાડેલા ચાંકડા મુજબ ચાલુ વર્ષના પહેલા ચાર મહિ-નામાં મોટર વાહનોના ૩૨,૯૬૧ અકસ્માતોમાં ૧૧,૦૪૭ જીવને ઇજા થઇ હતી અને ૭૯૬ મરણ થયાં હતા. તેમાં ૧૨૫ ડાયવરો, ૧૨૫ મોટર સાઇકલો ૨૨૪ પેસેન્જરો અને ૨૯૫ પગપાળા હતા. ઇન પાચેલા એમાં ૨,૭૫૬ ડાયવરો, ૧૮૫૯ સાઇકલ લીસ્ટો, ૩૬૪૫ પેસેન્જરો અને ૨,૭૮૭ પમપાળા હતા. આ વર્ષના એપ્રિલ માસમાં ૮,૭૨૫ મોટર એક્સીડન્ટ થયેલાં જેમાં ૨૪૭ મરણ અને ૨૯૪૪ને ઇજા થઇ હતી. ગયા વર્ષના એપ્રિલમાં ૮૦૮૯ એક્સીડન્ટમાં ૧૯૯૫નાં મરણ અને ૨,૭૮૭ ને ઇજા થઇ હતી.

ટાટા મેમોરીયલ ફ્રંટ

'લેડી મહેરબાઇ દોરાબજી ટાટા મેમોરીયલ ફ્રંટ' તરફથી ૧૯૫૮-૯ ના વર્ષનું આંતરરાષ્ટ્રીય પા. ૫૦૮૦ ના ઇનામો તેણીની વર્ષી ૧૮મી જુન ના દિને બહુ ડીઝીઝ અને હુકમીયા ના સંશોધન માટે નીચેના ડોકટરોને અપાયાં છે. ક્રાંસના: ડો. એમ. સાલીગમેન અને ડો. એમ. બેસીસ; ડેનમાર્કના: ડો. એમ. સાઇમનસન અને ડો. એ. જે. થેરોલ્ડસન; રીડન ના: ડો. ખી. જી. થોરેલ, ડો. જી. ક્લેઇન અને ડો. જે. વોન્ટેન; સ્વિટ્ઝર-લેન્ડના ડો. એ. પીલેઇઠ.

ભારતની સ્ટીમરો

ભારતમાં વિઝાગપટણમાં ફીફ્ટરના શીપયાર્ડની સ્થાપન [વિષિ ૧૯૪૧માં હિંદી ટ્રોસિસના તે સમયના પ્રમુખ ખાણુ રાજેન્દ્રપ્રસાદે કરી હતી. અને ૧૯૪૬માં પહેલી સ્ટીમર આઈ હબર ટનની "જલ ઉવા" નામની બાંધવા માંડેલી તેની ૧૯૪૮માં આજાદ ભારત ના વડા પ્રધાન શ્રી. નહેરૂએ તરતા મુકવાની કીયા કરી હતી. આ પછી ૧૯૫૨ સુધીમાં ખીજા આઈ સ્ટીમરો બાંધાઇ ગઇ હતી. હવે એ શીપયાર્ડ માંથી જુદી જુદી નવતની નાની મોટા ઉપરાંત મહાસાગરમાં ફેરે તેવી એક લાખ ટનની બધી મળીને ૧૯ સ્ટીમરો બાંધાઈને ૧૨તી થયેલી છે જે પુર્ણ રીને હિંદીમય છે. તેમાં ૧૧૦ આશીસેગ, ૮૧૧ સ્ટાફ, અને ૩૮૭૧ ખલાસીઓ કામ કરે છે.

વનિત જોડણી કોશ
(યુજરની ટુ યુજરની ડીકશનરી.)
યુજરત વિધાપીડના - ધાંમત ૧૮/૯
'Indian Opinion'
P. Bag, Durban, Natal.

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

મુરતી જામણના અમે સ્પેશ્યલીસ્ટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત ફેબરેશન નીચે સુનીચનના અને રોડેસીયાના કોઈ પણ ભાગમાં તમારે મુદામે આવી રસોઈ કરવાનો અમે કન્ડાક્ટ વર્ધ્યું.

કેપીટનના બ્રાઉનની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ગ્રુપ્પાપર - ડરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ : KAPITAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

બુકબીપર, મુસાફરી, વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

ઈન્ડિયાન અન્ડર ડીપાર્ટમેન્ટ કોઈ પણ ભાગની હવાઈ ટિકિટ અન્ડર જમીન માટે મુસાફરી કરવા ધેર બધાં અમારી મારફતે બુકીંગ કરો.

ઈન્ડિયા, આજ, ચોરી, હુલ્લ, અહમ્મદાબાદ, પેટરબાસ, વિગેરેના વીમા અમે ઉત્તરના આપીએ છીએ.

ઈન્ડિયાન, પરસનલ ટેક્સ, ડિસાલના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ સ્વીચરન્સ સર્ટીફિકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો. પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં કોઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલીયા અને ચોક્કસાપર ઈનરધુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 26 Barkly Arcade,
Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાબુ ઉમદા ફ્રુટ

આંખા અબાઇ, લીલી અબાઇ, રતાળ અને સુરણની જોસમ

આલુ છે. આહુ શી ૧-૦ રતલ, લસણુ શી. ૨-૦ રતલ.

પાપક નંબર ૧ શી. ૧૦, નંબર ૨ શી. ૮ ૧૦૦-

ધુપુરી અને ચેવથી પાન બનર માવ, પોસ્ટેલ બુક. બારકીડ ગોલ શી. ૧૦-૬ લાંબી અને સ્કવેર બારકીડ શી. ૧૬-૬ ડબલ.

રોડેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને બેલજીમન કોંગોના જોરડોશ કપર પુરવ ધ્યાન આપી કોઈ પણ નરતુ પરમીટ કલાવી ચોકવર્ધ્યું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરમ છુટ, ડાઈનીંગરૂમ છુટ, વોઈરોમ, હરેસોબ એસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, તાન કીકાયા લાવે જરીરી શકરો. તલતે પધારી લાભ લેવા સુકરી તાલ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન હરેસર—

ને હમારી ફેબરેશન નીચે તર્કયાર યાચ છે. તેનો સ્ટોક હમેસાં તર્કયાર રહે છે. માન રોહા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગલ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691.

BOX 2526.

હીંદની મોટામાં મોટી વિમાની કમ્પની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઈન્ડીયા ઈન્ડ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રૂસ્તમજી બાલભાઈ રૂસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાઓ અમે ઉતારીએ છીએ.

પી. એ. બોક્સ ૧૬૧૦.

ટેલીફોન : ૧૧૧ ઇલેવનથ એવન્યુ,
ડરબન.

ટેલીફોન:

ઓફીસ : ૨૫૮૪૫

ટેલીફોન : ૩૬૪૧૩.

‘કારમીર મિન્સેસ’

કાવતરાની રોમાંચક કથા

લેખક: શ્રી. અનંત શ્રીધર કર્ણિક

(ગાતાંકથી ચાલુ)

તો ટુકડેટુકડા થઈ જાય! મારી લગ્નલાઠી પાછળ એ-જનો હતાં અને જે પ્રકારનો ધક્કો અમને લાગવાનો હતો તે એવા પ્રકારનો હતો કે જેથી વિમાન પાણી પર ઉતરાણ કરે તે પછી પણ એ-જન અને તેના પંખા ચાલતા જ રહે, અને જે તે વખતે વિમાન જરાક જ એક પાણી ટળે તો યુગ્મ જ નહીં એ-જન અને પંખો વિમાનના આ વિભાગને જે ભાગમાં કાપી નાંખે અને તે પછી તરત જ તેના ટુકડેટુકડા થઈ જાય.

હું તે વિભાગમાં સપડાઈ ગયો હતો. આધાપાછા થવાનો કોઈ પણ પ્રયાસ પ્રાથમિક નીવડવાનો હતો. મૃત્યુ અને જીવન વચ્ચે માત્ર પળ-વિપળ જ હતી. તે જ વખતે મને વિચાર આવ્યો. મૃત્યુ આવશે તો તે એકાએક આવશે. એક જ ફટકામાં મૃત્યુ આવશે અને તેની વેદના પણ અનુભવની નહિ પડે.

કોઈ આંતર પ્રેરણાથી પ્રેરાઈને મેં દિશા બતાવનારા પાંખલટના ટેબલ પર મારા હાથ બાંધી દીધા-મૂખી દીધા અને હાથની અંદર માંડ મોઢું છુપાવી દીધું. તે રીતે વળીને હું ઉભો રહ્યો તરત જ બીજી પળે વિમાન પાણી સાથે અથડાયું અને પાણી વિમાન સાથે અટકાવાનો અવાજ મારા કાન પર અથડાયો જે ભોંપતળાયા પર હું ઉભો હતો તે તુટી પડતું લાગ્યું. તરત જ હું નીચે જઈ પડ્યો અને પાણીમાં મરકાવ થઈ ગયો. મને લાગ્યું કે મારા પર સેંકડો પાણીના ટુકડાઓ નો વરસાદ વરસી રહ્યો છે.

જીવતો તો રહ્યો, પાણુ...

અને ખાતરી હતી કે પંખો મારા ટુકડે ટુકડા કરી નાંખશે, અથવા વિમાનના આમલા ભાગ ઉપર પાછળની કેમ્પીન જેરથી આવી પડશે, અને બંને એકાદાર થઈ જશે. આંખ ખોલવાની મારી દિશત જ ન ચાલી, તેથી મેં જેરથી મારા આંખો અંધ રાખી. પાણી અટકાવાનું, ઘાતુઓના ટુકડાઓનો વરસાદ વરસવો અને હું જે ભોંપતળાયા પર અપડતો-અથડાતો હતો તે અધુ જ અંધ થઈ ગયું! પ્રેરણાથી મારા ટુકડા ન કર્યા! વિમાનનો કોઈ ભાગ મને વીંધી ન નાંખ્યો! હું જીવતો રહ્યો! પરંતુ આમ હું કેટલી સમય જીવતો રહી શકીશ એ એક સવાલ હતો. બીજા મારા મનમાં હું એ પૂછી રહ્યો હતો કે વિમાન

માં જેઓ હતા તે પાખાનું શું થયું? પાછળથી શ્રી દીક્ષિત અને શ્રી પાઠકને હું મળ્યો ત્યારે મેં આ આખી ઘટનાના અંગે કોઈએ એક પછી એક ગોઠવ્યા.

જયારે: પોલાદી પુરુષ

કેપ્ટન જયારે જયારે જોયું-જાણ્યું કે આ આમતું વ્યાપક પ્રમાણ જેમાં નિઃશંકપણે કોઈ ભોંમકો કોઈવાનું જ કાવતરું છે ત્યારે તેમના મનના ભાવ યુગ્મ ઉપર આવ્યા કે ભોંમકો કોઈવાને આપણને મૃત્યુના યુગ્મમાં ઠસેલી દીધા છે.

શ્રી દીક્ષિતે કેપ્ટન જયારને પુછ્યું, ‘કેપ્ટન, હું ‘મેડે’ (May Day) મોકલ્યું?’ ‘મેડે-ડે’ એ અમારી ભાષામાં ‘એસ. ઓ. એસ.’ છે. વિમાન જયારે તાત્કાલીક બચાવક વિધિમાં હોય ત્યારે તે આવો સંદેશો મોકલે છે. કેપ્ટને જવાબ આપ્યો ‘ના એક મિનિટ થાઓ. પહેલાં આપણે પોતે ખાતરી કરી લઈએ.’ વિધિના સમયે કેપ્ટન જયાર જાણે કે પોલાદી જ્ઞાનતંત્રોના ના બનેલા હોય તેમ લાગતું હતું.

તેમણે અત્યાર પુર્વે વિમાનમાંથી હવાનું દબાવ્યું કાઢી નાખવાનો હુકમ આપી દીધો હતો અને ત્રણ નંખરના એ-જનને ચાલતું અટકાવી દીધું હતું અને શક્ય હોય તેટલી વધુ ઝડપે વિમાનને નીચે લાવવાની તેમણે શ્રી દીક્ષિતને ‘મેડે-ડે’ના સંદેશો મોકલવાનો હુકમ આપ્યો.

મૃત્યુનો સંદેશો!

‘મેડે-ડે’ના સંદેશો આપવાની ક્ષણ વિમાનીના જીવનમાં કવચિત જ આવે છે અને જયારે તે આવે છે ત્યારે તેની કચની કહેવા વધુ ઓછા જીવતા રહે છે. શ્રી દીક્ષિતે જયારે માઇક્રોફોન હાથમાં લીધું ત્યારે તેઓ પરિસ્થિતિની અભીરતા પૂરેપૂરી સમજી ગયા હતા અને તરત જ તેમણે ‘ટટટ’ ઉપર સાંકેતિક ભાષામાં રેડીયો સંદેશો વહેંચી કહ્યો: ‘મેડે-ડે! આ વિક્ટર વોલે પાયા છે! મેડે-ડે નો સંદેશો મોકલે છે! વિક્ટર વોલે પાયા-મેડે-ડે-વિક્ટર વોલે પાયા-મેડે-ડે! મેડે-ડે! જાકાતો, તમે સાંભળો છો? સિંઆપુર, તમે સાંભળો છો? વિક્ટર વોલે પાયા! મેડે-ડે! વિમાન ના સામાન વિભાગમાં આમ લાગી છે!’ શ્રી દીક્ષિત આ આમ ભોંમકોડનું પરિણામ છે જેમ એ સંદેશમાં કહેવા મામતા હતા, પણ પ્રવર્તમાન સંજોગોમાં તેમ કરવું યોગ્ય થઈ પડશે કે કેમ તેની તેમને ખાતરી ન થઈ અને તેથી તેમણે ‘ભોંમકોડ’ શબ્દ ન વાપર્યો.

પરંતુ તેમને ખાતરી થઈ અહીં હતી કે આ ભોંમકોડનું જ ખુલ્લું રપટ ફૂલ છે.

‘અને મદદ કરે!’

કેપ્ટન જયારે શ્રી દીક્ષિતને કહ્યું: ‘ડીકી, મને કેટ્રોલ્સ સાચવવામાં મદદ કર’ શ્રી દીક્ષિત તરત જ ‘કેટ્રોલ્સ’ની જગ્યા પર ચીટકી બેઠા અને વિમાનને સ્થિર રાખવા માટે તેમણે બારે જડેમતબંધો પ્રયાસો કર્યા, કારણ કે જે પાંખ સળગી ઉઠી હતી તેના કારણે સમતુલા જળવાતી ન હતી. કેપ્ટન જયાર અને શ્રી દીક્ષિતના સંયુક્ત ભગીરથ પ્રયાસો પણ વિમાનને અંકુશમાં રાખી શક્યા નહિ. વિમાન જંગલી થોડાની જેમ તોફાન કરતું હતું.

આમ જોલવવા માટેની ગેસની ઠોડીઓ કેપ્ટનની સુચના અનુસાર ફેડવામાં આવતી હતી એ દરમિયાન કોઈ બોલ્યું કે હવે આપણી પાસે આ છેલ્લી ઠોડી છે. જયારે આ સાંભળીને કહ્યું: ‘કોઈ વાંધો નહીં. તેને ફેડી નાંખો.’ છેલ્લીઠોડી ફેડી નાંખવામાં આવી.

ગ્લોરિયાની ચિંતા

આ દરમિયાન ગ્લોરિયાએ આવીને કેપ્ટન તથા સહ-વિમાની પર લાઈફ જોટ નાખ્યા અને તે પહેરી લેવા કહ્યું, પણ તે બંને જણાંના હાથ વિમાનને કાણમાં રાખવાના કાર્યમાં રોકાયેલા હતા અને આ સ્થિતિમાં પોતાની સલામતીનો વિચાર કરવાનો તેમને સમય પણ ન હતો.

ગ્લોરિયાએ લાઈફ જોટ પહેરી લેવા માટે ફરી વાર કહ્યું. આ વખતે તેના અવાજમાં લય હતો, અને કહ્યું: ‘ચિંતા નહિ.’ પણ ભયથી ગ્લોરિયાએ ફરીવાર કહ્યું, એટલે જયારે લાઈફ જોટ લઈને આના મળા પર નાખ્યું અને ત્યાં રહેવાં દીધું.

રેડિયો અંધ

વિમાન નીચે ઉતરતું ઉતરતું ઉતરાણ માટે નક્કી કરેલી જગ્યા નહીં આવી રહ્યું હતું ત્યારે દીક્ષિતે વિમાન પાણી પર પછડાય એ પહેલાં કુનીયા સાથે છેલ્લા સંપર્ક સાધી લેવાના આશયથી માઇક્રોફોન ઉપાડ્યું. આ વખતે વાત ચીત દરમિયાન કાવતરું શબ્દ વાપરવું તેમણે નક્કી કર્યું હતું, પણ રેડીયો કામ કરતો અટકી ગયો હતો. તેમણે ‘હલો-હલો!’ એવો અવાજ કર્યો પણ કોઈ જવાબ મળ્યો નહિ. આથી તેમણે કેપ્ટનને કહ્યું કે રેડીયો કામ કરતો અટકી ગયો છે. અમ-

ગીનીભાઈ ચહેરે તેમણે સ્વખત કહ્યું, ‘આપણે હવે તરત મરી જઈશું અને આપણું વિમાન કેવી રીતે કાવતરાનો ભોગ બન્યું તેની વિષયને ખબર પણ નહિ પડે!’

આ દરમિયાન મેં તાકીદની પરિસ્થિતિ માટેના દરવાજાઓ ખોલા ત્યારે એકદમ જેરથી પવન ધસી આવ્યો અને આખા વિમાનમાં ફેલાઈ ગયો, અને કાનના પડદા તોડી નાખે એવો જેરદાર અવાજ દિક્ષિતના કાન પર અથડાવા લાગ્યો. તેમણે એ-જનના બારે ઘોંઘાટ વચ્ચે મોટા અવાજે કેપ્ટનને કહ્યું કે મારા કાનના પડદા તુટી જતા હોય એવું મને લાગે છે.

અવાજ અને ધુમાડો

કેપ્ટન જયાર જવાબ આપે એ પહેલાં એમની સમક્ષ નવી કટોકટી ઉભી થઈ. બહારની હવા જેરથી અંદર ધસી આવી તેની સાથે કોનો માઠ ધુમાડો પણ અંદર ધસી આવ્યો. ને કોંપિટમાં માઠ ધુમ્મસ જેવું વાતાવરણ અહીં થઈ ગયું અને યુગ્મ-જાવી નાખે એવી વાસ ચારે બાજુ ફેલાઈ ગઈ. કોંપિટમાં સરળતિલા માઠ ધુમ્મસના વાતાવરણને લીધે કેપ્ટન અને સહ-વિમાની એકબીજાનાં મોંમાં જેમ શકતા ન હતા. તેમને યુગ્મજામણ જેવું લાગવા માંડ્યું. આ વખતે દીક્ષિતે પુછ્યું કે તોફાન સમયે કામમાં આવતી બારી ખોલી નાખું? દીક્ષિતને એ વખતની કટોકટીભરી ક્ષણોનો રપટ ખ્યાલ આવી ગયો હતો. બળતું વિમાન ઝોપા ખાટું ખાટું દરિયા પર ઉતરી રહ્યું હતું. છતાં કેપ્ટન જયાર જરામ મભારાયા ન હતા, એટલું જ નહિ પણ અસ્વસ્થ પણ બન્યા ન હતા. તેમણે રપટ અને ઠંકા અવાજે દીક્ષિતને જવાબ આપ્યો ‘ખોલી નાંખો.’

કેપ્ટનની સ્વસ્થતા

યુગ્મજામણ અનુભવતા ડીક્રન-હાએ માઠ ધુમ્મસ વચ્ચે દીક્ષિતને કહ્યું: ડીકી, એ બારી ખોલી નાંખ. દીક્ષિત બંધા હતા તેની સામેના ભાગમાં આવેલા ડેશ-બોર્ડના ઉપરના ભાગમાં એ બારી હતી એટલે કે-ટ્રોલ માટેની જગ્યા એકાદ ક્ષણ માટે ઊઠીને તે બારી ખોલવા તેને જુવું પડે તેમ હતું. એ બારી-ખોલવામાં આવે તો ધુમાડો બહાર નીકળી જાય જેમ લાગતું હતું. બારી ખોલાયા પછી તેઓ કંઈક જેમ શકતા હતા. મદાસામર તેમના તરફ ધસી રહ્યો હતો. દિક્ષિતે જોયું કે કેપ્ટનના હાથ મક્કમપણે કેટ્રોલ પર સ્થિર હતા. આવી કટોકટીભરી સ્થિતિમાં પણ કેપ્ટન જે હાંમત અને સ્વસ્થતા જળવી રહ્યા હતા તેની પ્રશંસા કર્યો વિના દીક્ષિતે રહી શક્યા નહિ.-અધુરું

આ વાતોના કોપી રાઈટ

સુંબઈ ‘જાહેર પ્રકાશન’નો છે.

પૌષ્ટિક જ્ઞાન

મનુષ્યને શરીર મજબૂત અને તંદુરસ્ત રાખવા માટે પૌષ્ટિક ખોરાકની જોડણી જરૂર છે એટલી જ જરૂર મનને મજબૂત અને તંદુરસ્ત રાખવા માટે પૌષ્ટિક જ્ઞાનની જરૂર છે. પશુ જે જ્ઞાન પૌષ્ટિક ખોરાકની પેઠે રૂબીકર હોતું નથી, છતાં તે આવશ્યક છે. યોગ્ય પોષણ વિના શરીર બાંગી પડે, તેજ રીતે સાત્વીક જ્ઞાન વિના મન બાંગી પડે, સાત્વીક જ્ઞાન સારા પુસ્તકોના વાંચન, અને સત્સંગથી મળે છે. સ્વાદીય ભોજન ખાવાં યુગ્મ અને તેમ ક્રમક વાળાં, શુક્રાં, મોઢક લખાણો આનંદ આપે, છતાં એ બંને નુકશાન કારક હોવાથી દુર રહેવું જોઈએ, વળી મનુષ્ય સ્વભાવમાં "ધરના જોગી જોમટાને પરદેશી તે સિદ્ધ" અને "દુર થી ડુંગર રળીયામણા" માનવાતું સ્વભાવીક તત્વ રહેલું છે. એથી બહુ મોટું નુકશાન યામ છે, શુભાશીમાં સપડાવા સુધી પહોંચી જવાય છે, છતાં મોઢ છુટતો નથી, આ વિષે ગીતા ગ્રહ સહમત વિદ્યાનંદજીએ તેમના એક સુંદર પ્રવચનમાં કહ્યું હતું તે ગીતા ઔરવમાંથી અહીં આપું છું.

"મિત્રો! એ કેટલા ખેદની અને દુઃખની વાત છે કે અંતિમ અને પરમ જ્ઞાનનાં પુસ્તકો બધાં સુધી ફરત સિખિત દશામાં આપણા દેશમાં મોજુદ હતો ત્યાં સુધી આપણે તેમની કાંઈ પણ કદર કરી નહીં, તેમને ખીલકુલ નિઃસત્વ સમજીને ખેરકારીથી ઠોકરે માખી, પશુ ખેજ પુસ્તકો બધારે ઇંગ્લેન્ડ, અમેરીકા કે જર્મનીથી છપાઈને આવે છે અને પાંચ પૈસાની જગાએ પાંચ તેા શું પશુ પચાસ રૂપિયાની કીમતે મળે છે, ત્યારે આપણે એટલા ઉત્સાહ અને કાળજીથી તેમને સંમદ કરવાને ઉત્સુક થઈ જઈએ છીએ કે જેને પારજ નહીં. એવું કારણ શું? એજ કે આપણા હૃદયમાં આપણા દેશ, આપણી ભાષા અને આપણા દર્શન શાસ્ત્રો ઉપર જરા પણ સખા રહેલી નથી. આપણી સર્વ શ્રધા અને ભક્તિ અંગ્રેજી ભાષા, અંગ્રેજી પોષાક અને અંગ્રેજી ટાપરીપ ઉપર કેન્દ્રિત થઈ ગઈ છે. ત્યાં સુધી કે કેવળ લખવા વાંચવામાં અમર જ્ઞાન વિજ્ઞાન ના અભિમાન માત્ર આપણે આધુનિક સભ્ય દેશોના ભક્ત નથી બની ગયા, પરંતુ ખાનપાન અને રનાન ખ્યાનના વિષયોમાં ઉપયોગી વસ્તુઓ પણ આપણને તેજ ગમે છે કે જે નવી સંસ્કૃતિથી અમકતા દેશોમાં તદ્દયાર થઈને સુંદર સુશોભિત ડબાઓમાં અને પેઢીઓમાં બંધ થઈ બજારમાં સફાઈ બંધ ગોઠવાયેલી હોય છે. જે "જવ" બધારે આપણા દેશમાં રૂપિયા

ના અધમણના ભાવથી મળે છે ત્યારે આપણે તેની તરફ જોવાનું પણ પસંદ કરતા નથી, અને તેજ જવ બધારે ઇંગ્લેન્ડ અમર ક્રાંસથી ઘોષધાઈ અને આકર્ષક અક્ષરોમાં પોતાના નામ લખાઈને ટીનના ડબાઓમાં "પેક" થઈ બે રૂપિયે ત્યારોરના દરથી વેચવાની યોગ્યતાને પ્રાપ્ત થાય છે ત્યારે આપણે તેના તરફ જોવા તે આકર્ષક જોઈએ. કે જાણે તે જવ મટીને અચૂત ન થઈ ગયું હોય! તેજ પ્રમાણે રનાન કરવાને સાર શુદ્ધ તલનું તેજ અને વાળને રેશમ જેવા સુવાળા અને નરમ કરનાર આમળાં, માટી અમર ચણાના લોટથી માથું યોળતાં આપણને શરમ આવે છે અને તેની જગાએ વિદ્યાપતી ડેર ઝોઈઈ, શેમ્પુ તથા પીપર્સ અને લકસ વગેરે જુદી જુદી જાતના સાધુને ઉપયોગ કરવા માં આપણે ઔરવ માનીએ છીએ, એક સમય હતો કે બધારે સમસ્ત સંસારમાં ભારત બધનેજ પ્રધાનતા પ્રાપ્ત થતી હતી અને અહીંના વૈજ્ઞાને બનાવેલી તથા બનાવેલી દવાઓનું સેવન કરીને સર્વ લોક આરોગ્ય મેળવતા હતા અને તે દવાઓ એટલી તો સોંધી, સરળ, સુલભ અને લાભપ્રદ હતી અને છે કે તેના લાભ ગરીબ તબંગર કોષ્ટ પણ, કશી દાનિના સંભવ વિના લાઇ શકતા.

આ સર્વ ગુણો હોવા છતાં, હવે આપણે તે દવાઓમાં ન તો વિશ્વાસ રહ્યો છે કે ન તો શ્રદ્ધા રહી છે. હવે આપણને દવાઓ પણ તેજ કાપડા કારક લાગે છે કે જે વિદ્યાપતી પેક થઈ ડોહરતાનના લોકોની જીવનદોરી ટકાવી રાખનાર ઘણા ઘણા કાપડા કરનારની મોટી અને ખોટી જાહેરાતો કરી મોકલવામાં આવે છે. બધારે સાચી વાત તો એ છે કે વિદ્યાપતી આપનારી દવાને અધિકાંશ ભારતીય દ્રવ્યોમાંથીજ બનાવવામાં આવે છે, પરંતુ આપણને તે તરફ ધ્યાન આપવા નો અવકાશ જ ક્યાં છે?

આપણે તો સુંદર સુખંધ અને "વેઈંગ"ના ઉપર જોવા તે મોહિત થઈ ગુઘ થઈ જઈએ છીએ, અને તેટલાથીજ આપણને તેના ઉપર એવો તો પૂર્ણ વિશ્વાસ ખેસી જાય છે કે તે વિશે વધુ વિચાર નથી કરતા. હમને પ્રતિદિન એ જોવાનું સોભાગ્ય અમર દુબોગ્ય પ્રાપ્ત થયા કરે છે કે દેશી દવાઓનું સેવન કરનાર રોગી એક અઠવાડિયાને બદલે બે કે ત્રણ અઠવાડિયા માં ચુકત થાય, પરંતુ બધારે રોમ દુર થાય ત્યારે તે જડ મૂળથી નષ્ટ થાય છે. અને તેજ દેશી દવાઓને બદલે વિદ્યાપતી દવાઓનું સેવન

કરનારા ઉપરથી જોવામાં તે એક નથી. અંગ્રેજી છાપાં અને મેગેઝીનો અઠવાડિયાને બદલે એક બે દિવસમાં જ સાળ થએલા-દેખાય છે. પણ રોમર્સ પીજ વધી સુધી હકલું નથી અને તે નારંગર ઉમરીઆવતું હોવાથી દુઃખી થઈ પડે છે. તો પણ આપણે તે વાતો ઉપર વિચાર કરતા નથી. આપણે તો બસ, જેમ બને તેમ જઈ તાલ-માજ દેખાવાના મોઢકાંજ પડેલા રહીએ છીએ પછી બલે શરીર માં અંદરથી હજારો રોગોના ચિકાર થઈ પડતું હોય, પણ ઉપરથી જોઈને કોષ્ટ એમ ન કહી શકે કે આપણે રોગી છીએ તેટલાથીજ આપણે સંતોષ માનીએ છીએ. તેવું કળ જે મળે છે કે ધીરે ધીરે આપણે ત્યાંની સાધારણ વનસ્પતી અને જંમલી જડીબુટીના મદાન ગુણોને ખીલકુલ જૂલતા જઈએ છીએ, બધારે તેજ વનસ્પતિ અને જડીબુટીઓને વિદેશી લોકો અપનાવી, મક્ત જેની યીજેની અધિક પચેચ કીમત આપણી પાસેથી વસૂલ કરે છે ઉદાહરણ તરીકે અહીં આપણા દેશમાં એક ચણોડીજ દ્યો. એ એટલી સસ્તી યીજ છે કે જેનું કેંઈ મૂલ્ય જ નથી, પણ ગુણ ઘણા છે. તેનાથી કમ્મર માં દુઃખાવાના તથા ઘંતના દર્દો ઘણા જઈથી મટી જાય છે, પરંતુ આપણે તો તેના આ ગુણોને એટલા જુલી મયા છીએ અને તેને એટલી તો તુચ્છ વસ્તુ મણી છે કે તેનું સોનું-ચાંદી વગેરે કીમતી વસ્તુઓનું વજન કરવામાં "રતિ" સિવાય બીજાં કેંઈ પણ ઉપયોગ કરતા નથી અને તેજ "રતિ" નામની વસ્તુ જે ડોહરતાનમાં વજનના પ્રમાણમાં સોથી થોડું તોલ છે તેને જર્મનીના વૈજ્ઞાનકોએ પોતાની ગુણ પ્રાકૃતકતાથી એક અમુલ્ય પદાર્થ સિદ્ધ કરી દીધો છે. જર્મનીમાં ચણોડીના રસમાંથી એક દવા તદ્દયાર-કરવામાં આવે છે કે જે ઘણીજ મોંઘી કીમતે વેચાય છે.

વંચવામાં બધાં આપણે એક બધાંમાં ત્રીસ-ચાલીસ રૂપિયા પરચીએ છીએ તો પણ તેમાંથી કોઈ સાચો લાભ પ્રાપ્ત કરી શકતા નથી, તે લાભ જે હજારો વર્ષથી જ્ઞાન વડેવડાવતી ગીતા અને સંસ્કૃતિ હેલાવનારા પુસ્તકો તથા પત્રો માટે આપણે માત્ર બે આના પણ ખરચીએ તો મળે અને તેથી આ લોક તેમજ પરલોક બંને સાધી શકાય અને અંતે, અનાયાસે, એવું આયુ' જ્ઞાન પ્રાપ્ત થાય કે જેની બરાબર વિશ્વભરમાં ખીજી કોષ્ટ મૂલ્યવાન વસ્તુ નથી. આમ છતાં આપણે તેનો લાભ ન લઈએ તો તેનાથી વધારે ખીજું કયું દુબોગ્ય મશ્યામ? એમાં જરા પણ શંકા નથી કે જે આપણે ગીતા અને સંસ્કૃતિ હેલાવનારા પુસ્તકો તથા પત્રોના જ્ઞાનને અદ્ય ક્રવાની કૌશલ્ય કરી હોત અને તે પ્રમાણેનું આચરણ કરવાનું શીખ્યા હોત તો જરૂર આપણી આની અધોમતિ ન થાત."

ભારતવાસીઓને આ પ્રમાણેની સાચી અને સ્પષ્ટ વાત કહેનાર વિદ્યાનંદજી ન તો વૈદ હતા કે ન તો કોઈ પત્રકાર કે, છુકસેલર હતા કે જેથી એમના સ્વાર્થ માટે કહેલું માનીને ફેંકી દેખે. ગાંઠ જ્ઞાનના સમૃદ્ધ બંધારથી ઘેરેલી ગીતા કે જેનું જ્ઞાન કહી જીવું થઈ ન શકે, આદિ કાળથી તે અંત કાળ સુધીના દરેક સમય માટે તે એક સરખું અમુલ્ય અને આવશ્યક છે તેનો કહી મોઢજે ન કયો હોય એવો પ્રચાર કરનાર જનકથાચાર્યમ' જીવન ખપાવનાર મદારમાં વિદ્યાનંદજીની એ વાણી છે. આંકીકામાંના દરેક ઢોંટી એ તે વાંચી વિચારવાની જરૂર છે. વિદ્યાપતી વિદ્યાસ, બવસાય અને વાતો તેમજ વર્તમાન પત્રોમાં આપણે અને આપણા બાળકો ઘણા ઉર્ડા ઉતરી મયાં છીએ અને સંસ્કૃતિ વંધક આપણાં સાચ્ય અને ઉમદા સાહિત્યથી દુર થતા જઈએ છીએ. અમુલ્ય રને તરછોડી ઝમમગતા કાચો વીણી રચા છીએ, આ વાતની સાખીતી બધાને ત્યાંથી રોજ રોજ મળ્યા કરે છે. આ દેશમાં ઢોંટીઓના સ્વમાન, હક અને હિતોના રક્ષણ માટે, સત્ય, પ્રેમ અને અહીંસાના પચંગર મદારમાં આંધીજીએ એમના પ્રથમ સંદેશવાહક તરીકે. 'ઇન્ડિયન ઓપીનીયન'ની સ્થાપના કરી હતી. આ પત્રે ૧૯૦૩ થી અત્યાર સુધીમાં આપણી અને ફનીયાની સુંદર સેવા કરી છે, ૧૯૧૫ સુધી તો આ દેશમાં સત્યાગ્રહની લડતે ચલાવવામાં, 'ઇન્ડિયન ઓપીનીયન'નો કાળો વર્ણવી ન શકાય એવો હતો, હવું પણ એમાંથી સત્ય, પ્રેમ, અહીંસા અને શંતિના પાકો શીખવાનો મળે છે. માત્ર એમાં આવતી અનેક

વાતોમાંથી માત્ર એક એ વાક્યોજ વાંચી વિચારીએ તો એસા વસુલ યર્ષ ભય, છતાં ગ્રાહક યવા કહીએ ત્યારે એમાં શું આવે છે એવી વાતો કહી બેટો બચાવ કરવામાં આવે છે. આ આજની આપણી દશા છે. શીનીકસ સેટલમેન્ટમાં મળતાં ગાનથી બરેલાં પુસ્તકો દરેક ઘરમાં હોવાં નોંધ્યે તેને બદલે નોવેલોને મેગેઝીનો પાછળ દમલા બંધ વેસા વેડફાય છે. આવી મનોદાનિથી નોંધ શકાય છે કે આપણે ક્યાં જઈ રહ્યા છીએ! મોડું થાય તે પરેલાં દરેક દોહીએ એતે અને

પોતે તથા પોતાના બાળકોને સાચું ગાન શામાંથી મળે છે તેનો વિચાર કરી તેવાંજ પુસ્તકો અને પત્રો અપનાવે. 'ઇન્ડિયન ઓપીનિયન' એ પુસ્તક બાળક અને વૃદ્ધ દરેકે વાંચવું નોંધ્યે, તેમાં ઉચ્ચ સહિત્યનું લીસ્ટ આવે છે તે પુસ્તકો મંગાવી દરેક ઘરમાં પુસ્તકળ પ્રમાણમાં રાખવાં નોંધ્યે. સામે આવી રહેલી સંસ્કૃતિક અધ્યાત્મિકતાંથી ઉગરવા નો એજ માત્ર એક ઉપાય છે.

લી. ઉ. માસ્તર
(ટ્રસ્ટી શીનીકસ સેટલમેન્ટ.)

“માનવીની માનવતા”

માનવ તું માનવતાને, જૂસી મયો છે આજે,
માનવતા વીસારી, પોતાના સ્વાર્થ કાળે.
મંદિરોમાં પૂજારી, લૂટતા પ્રજુના નામે,
શાને ? અરીય વીસારી, બટકે તું ભીંત સામે.—માનવ...
અભિમાનના તે ચંચમા, આંખે દીધા ચઢાવી,
સત્ય અહિંસા જૂસી, માનવતા ક્યાવી.—માનવ...
ધરતી તે વીસારી, આકાશમાં તું ચામે,
ધનના તું શાસી લુટ, માખાની તાલે તાલે.—માનવ...
પ્રજૂની હંમેશાં રીતી, ઉચે તને ચઢાવે.
જૂસીએ જો માનવતાને, નીચે પછી પછાડે.—માનવ...
જળંથી મયો છે સાગર, નથી કદી છલકાતો,
જીવન જીવી જ એવું, તું હસતો આવો ગાતો.—માનવ...
“શાંત”નું છે શાખ કુંકું, જૂસીય નહિં હરિને,
ટળશે જન્મતાના ફેરા, સત્ય કામને કરીને.—માનવ...
મની જ પ્રજુ ચરણને પ્રેમો, મૂડી જન્મતની આશા,
છોડી જન્મતની માખા, ટાળી મૃત્યુના ફાંસા.—માનવ...

—શાંતિલાલ વાવકર.

સહિષ્ણુતાની વૃત્તિ

ભારતના ભાગલા વખતે હિંદુ, મુસલમાન અને શીખોમાં ઉપનેલાં વેર અને દેખની બાવનાને શાંત કરવા માંધીજી ન્યાં હોય ત્યાં રોજ સાંજે પ્રાર્થના સભા મેળવતા. તેમાં પ્રાર્થનાના આદ પ્રસંગોચિત પ્રવચનો કરતા ને ઘણા અમત્યનાં મણુતાં. પ્રાર્થનામાં બધા ધર્મનાં સૂત્રો બોલાતાં જેમાં કુરાનની આપતો પશુ હતી. કેટલીક વાર તેનો વિરોધ યતો નેથી પ્રાર્થનામાં ખલેલ પડતી એવા પ્રસંગોમાં પ્રાર્થના બંધ કરવી પડતી અમર કહ્યું પશુ પ્રવચન ક્યાં વિના ગાંધીજી ઉઠી જતા નેથી લોકોને નિરાશ યવું પડતું દરચિત પોલીસો એવા ડખલ કરનારાને સભામાંથી દુર લઈ જતા એક દીવસે દીલ્હીમાં સાંજની પ્રાર્થના સભામાં કુરાનની આપતોનો પાઠ શરૂ થતાં જ હંમેશની નેમ એક બાઇએ દખલ કરી. પશુ તેને આમેશીથી નખાવી લેવાતું ગાંધીજીએ લોકોને (આ પ્રધન તા. ૧-૬-૪૭નો છે.)

તથા પોલીસોને કહ્યું કે, “એ બાઇ શાંત રહેતા હોય તો સભામાંથી બહાર ન કાઢવા” એ સૌએ માન્ય કયું પછી દખલ કરનારને તેની ઉદ્દતાઇ માટે કપકો આપતાં ગાંધીજીએ કહ્યું, તમે જો દખલ કરવાતું ચાલુ રાખશો તો હંમેશાં પ્રાર્થનામાં બજન આવતો ને કમ છે-તે મારે પડતો મુકવો પડશે અને હું પોતે સનાતન હિંદુ હોવાનો કાવે રાખું છું. દીલ ચોખ્ખું ન હોય અને સામાવાળોને માટે સહિષ્ણુતાની દિશમાં વૃત્તિ ન હોય તો માત્ર માથે શિખા રાખ્યે અને મળે જનોઇ બેરવ્યે માણસ હિંદુ મની જતો નથી. ગાંધીજીના આ કપકોથી વાંધો ઉઠાવ નાર બાઇ શાંત યર્ષ ગયા નેથી પ્રાર્થના બજન અને રામધૂતનો કાર્યકમ પાર ઉતર્યો, એટલે અંતમાં તે બાઇને ગાંધીજીએ કહ્યું: તમે આખરે તમારી લામણીને કાણમાં રાખી શકવા તે માટે હું તમને મુશ્કારક્યાદી આપું છું. “લલુરિ”

ગાંધીજીના પુરોગામી

હિંદના ભાગલા વખતે મ. ગાંધીજી ની પ્રાર્થના સભામાં નેમ દખલ થતી તેવું સંત વિનોબાજીની સભામાં પશુ બનવા પામ્યું છે. કોલકાપુરમાં પ મી જુને બૂદાન અંગેની સભામાં વિનોબાજી ન્યારે લોકોને સંબોધી રહ્યા હતા ત્યારે કેટલાક માણસે સંયુક્ત મહારાષ્ટ્રની તરફેણના પોકારો ક્યાં હતા. આવા પોકારો કરીને સભામાં ખલેલ નહીં પહોંચાડવાની વારંવાર કરાયલી વિનંતિને અવગણી ને પશુ સંયુક્ત મહારાષ્ટ્ર માટે લોહા તરફથી પોકારો થતા રહેવાથી વિનોબાજી સભા છોડી ગયા હતા.

સામાજિક ખબરો

અકસ્માતમાં અવસાન
શ્રી. માંધી ભારત વિદ્યાલય (જોહાનીસબર્ગ)ના ઉપાચાર્ય શ્રી અરજુકુમાર જીવજી આચાર્યને રૂડીપુટથી જોખર્મ આવતાં અંબીર મોટર અકસ્માત થયેલો. નેમાં એમનાં પત્ની તતકાળ મરણ પામ્યાં હતાં. અને એમની પોતાની હાલત પશુ અંબીર બની ગઇ હતી. તદુપરાંત એમનાં માતૃશ્રીને પશુ ઇજા થઇ હતી.

એ જગ્યા ઉપર આ પૂર્વે અનેક અકસ્માતો યમા હતા નેથી હવે અધિકારીઓ બાવિની સુરક્ષિતતા માટે વિચારખા ચલાવી રહ્યા છે.

શ્રી અરજુકુમાર, જોહાનીસબર્ગના શ્રી જીવજી આર્મના યરકળમાં ઉચ્ચ શિક્ષણ પામેલા પુત્ર છે. એમના વડીલ બંધુ શ્રી હરિશ્ચંદ્ર આચાર્ય જોખર્મ માં ‘હોદી વિદ્યા મંદિર’ તથા ‘ગીતા પાઠશાળા’નું સંચાલન કરે છે. આ દેશમાં હિંદુ સંસ્કૃતિ અને સાચા જ્ઞાન ના પ્રચાર માટે એ કુટુંબનો સમૃદ્ધ કાળો છે. અને જ્ઞાન માર્ગનું પોતે યથાશક્તિ અનુશીલન કરી ખીળને પ્રેરણા આપી રહ્યા છે. એથી તેઓ ધન્યવાદને પાત્ર છે.

એમને માથે આવી પડેલી આ અજીધારી આફતને સહન કરી લેવાની

શક્તિ મળો અને દિવંમત આત્માને શાંતિ મળો એવી પ્રાર્થને પ્રાર્થના છે. “ખબરપત્રી”

અવસાન
જોહાનીસબર્ગના શ્રી. રામભાઇ પરાગજી બજતના પત્ની સો. ગંગાબેનનું મુકવાર તા. ૧૮-૭-૫૮ના રોજ કુંક માંદગી પછી, ૬૮ વર્ષની ઉંમરે હોસ્પિટાલમાં અવસાન યવું છે સહજત ધણીજી માયાજી, કર્તવ્યશીલ અને સેવાપરાયણ હોય જનસમાજમાં યુજબ લોકપ્રિય હતાં. તેમની રમશાન યાત્રા માં ઘણાં સંગારનેહીએ અને મિત્રોએ હાજરી આપી, સહજતના આત્માને અંતિમ અંજલિ આપી હતી. તે માટે શ્રી રામભાઇ બજત તથા તેમના પુત્રો સોનો હાર્દિક આભાર વ્યકત કરે છે. સહજતના પુણ્યાર્થે જુદી જુદી સંસ્થા એને દાન આપવામાં આવ્યાં હતાં. પ્રજુ! તેમના આત્માને શાંતિ અપો.

સાભાર સ્વીકાર :
શ્રી રામભાઇ પ્રામજી બજત (જોખર્મ) (સહજત ગંગાબેન રામભાઇ બજતની પુણ્ય સ્મૃતિમાં)
‘ઇન્ડિયન ઓપિનિયન’ ને ૫-૫-૦૦
‘કસ્તુરબા સ્મારક શાળા’ ને ૨૫-૦-૦૦

ફ્રીનીકસ સંસ્થામાં :
ડો. ડી. એસ. માલ, શ્રી વજલાલ પારેખ, શ્રી વિદુલદાસ ગોહિલ, શ્રી વી. વસનજી, શ્રી શાંતિલાલ ગાંધી શ્રી વજલાલ કુરર, શ્રી નૌતમલાલ મહેતા, અને શ્રી એચ. એસ. માંધી.—વગેરે

સુકાં મરચાં
અમારે સાંધી હમેશાં નીચે મુજબ મરચાં મળશે : ૨૩ રતલની યુણી ૩૩-૬ ૧૫ રતલની યુણી ૧૬-૬; ૬ રતલની યુણી ૭-૬ અને અઢી રતલનું પારસલની ૪-૩ પોસ્તરજ સાથે. તેમજ આફ્રિકન મેઇડ ઝાડુ લાંબા હેન્ડલનાં ૨૪-૬ ડઝન. ઝોર્ડર સાથે વેસા મોકલવા મહેરબાની કરવી.
MAARMANS PTY LTD.
Box 26, Phone 128.
Brits Transvaal.

માથે બાંધવાની રીખન અને વેણીએ
મખમલ, સાટીન, ટાફેટા સીક્કની, રીખન અનેક રંગ, ડીઝાઇન અને સાઇઝમાં મળશે, લગ્ન મંડપ અને મોટર શાજુગારવા જથ્થા બંધ મળી શકશે.
બચ્ચા માટે મખમલ, અને રેસમ તથા ફેલ્ટની ટોપીએ કીફાયત બાવે બનાવી આપવામાં આવશે.
અંબોડે બાંધવા મખમલ, રેસમ, કોટન વિગેરેના કુલોની રંગ રંગની વેણીએ અને અનેક પ્રકારના ધોચર્સ મળશે.
ઠેકાણું : માખરો હેટ્સ (મો.) લી.
લેડીઝ એન્ડ ચીલ્ડરન હેટ મેન્યુફેક્ચરર,
ફ્રાન : ૨૨૦૩૮૫, પહલે માળે,
બોક્સ ૧૦૮૫૭, માસ્કર મેન્સન્સ
૩૩ વેસ્ક સ્ટ્રીટ, — જોહાનીસબર્ગ.

દેશી હમણાં આવેલ

રેથેનની સાડીઓ : પહેલેના બાવ પા. ૪-૭-૧ હમણાં પા. ૨-૭-૧ મુંદાણી કોર.
કાશમીરી રેથમી સાડીઓ : પહેલાંના બાવ પા. ૪-૧૭-૧ હમણાં પા. ૧-૬-૧ અકેક.
આટ શીલકમાં દોરીયા, મીસ મેરી, ચંપા કલી સાડીઓ. નેનો પહેલાંના બાવ પા. ૪-૧૭-૧ સુધી હતો, હમણાં પા. ૨-૧૨-૦.

અગરબત્તી : ત્રણ શુભાખ : ૩ તોલાતું દીન ૩-૦; અમેલી : ૧-૬ પેકેટ; મેઈટ વેઈ ઓફ ઈન્ડિયા : ૩ તોલાતું દીન ૪-૦; ૬ તોલાતું દીન ૮-૦; ફરબાર : ૩ તોલાતું પેકેટ ૩-૦; કેપટન : ૨-૩ પેકેટ. વસંતી : (અત્તર ની બાટલી સાથે) ૬ તોલાતું દીન ૪-૦; ૪ તોલાતું દીન ૩-૬; ૩ તોલાતું દીન ૨-૬; જહાંગીર : ૧-૬ પેકેટ. સ્ટીમર બ્રાન્ડ : નં. ૪૪૪ ભારત ૭-૬ ડઝન. પાકીસ્તાન ૧-૬ ડઝન. મીવાડ : ૪ તોલાતું પેકેટ ૩-૦.

સ્ત્રીઓના બનાવટી બાલ : અંગાવન નં. ૧. ફરેકની ૪-૦; નં. ૨. ૫-૦; નં. ૩. ૬-૦; નં. ૪. ૧૦-૬ આફરેક ની અંદર દોરી છે તેમજ ઓ. ક્વોલીટીની ૧૨-૬; બી. ક્વોલીટીની ૧૮-૬ અને સી. ક્વોલીટીની ૧-૨-૬ ફરેકની. આ બધી ઉંચી ક્વોલીટીની દોરી વિનાની છે.

સુરાહાબાદી સીલેવર વેર
શુભાખદાની : ફરેકની ૧૨-૬; ૧૫-૦; ૧૭-૬; અને ૨૦-૦. લેબાનકાન : ૧૫-૦; અત્તરદાન : ૧૨-૬; સુરમાદાન : ૧૨-૬; ૧૫-૦; અને ૧૭-૬ ફરેકની.

તાજ સાથે વીજળીના ટેબલ લેખો અને ફૂલાવર કટીંગ ફરેકની. પાં. ૨-૦-૦ પા. ૧-૧૦-૦, અને ૧-૫-૦. અનેક સુંદર ડિઝાઈનોમાં છે.

કેમ્બ્રિજ : કમ્પ્લેટ સેટ રબર કુશન ધણી વધી પછી ઉવટ પાંચ બીજા વધારાના ગેઈમ સાથે-ભારતથી અસલી કેમ્બ્રિજ આયાત કરવા અમે સફળ થયા છીએ. ને મજબુત બાંધણી અને સુંદર પોલીશ કરેલા છે. કીમત પા. ૬-૬-૦ કંપલીટ સેટ. મોહું ઘઈ નય તે પહેલાં હમણાં જ ઓર્ડર કરો.

બહારના પ્રવાસીઓને ડરબનમાં આવે ત્યારે અમારી શુભાકાત લેવાતું આમંત્રણ આપીએ છીએ. ડરબન શહેરની મધ્યમાં હોટીની માલિકીની ઉંચામાં ઉંચી "ક્રુસેન બીલ્ડીંગ"ના ધાબાંપરથી ડરબન શહેરનો દેખાવ-લેવા માટે અમે તેમને હાર્દિક આમંત્રણ આપીએ છીએ. અને એજ મકાનમાં આવેલ અમારું રોડમ તથા નાનકડી સુંદર 'ગ્રીફ રોપ' પણ લેવા આવશે.

A. K. HOOSEN & SONS
116 Queen Street, Phone : 27349.
Box 2168, DURBAN.

લીસ્ટ નં. ૧ નવાં પુસ્તકો

ચિનીત નેડણી કોરા (ગુજરાત વિદ્યાપીઠ) નવી આવૃત્તિ	૧૮	૬
જમતના ઇતિહાસનું રેખાદર્શન (જવાહરલાલજી) બે ખંડ ભેગાં	૧	૨
" " " " " ખંડ બીજો	૧૫	૦
મારી જીવન કથા (જવાહરલાલજી)	૧૫	૦
મારું હિંદુ દર્શન	૧	૦
મારી જીવન કથા (રાજેન્દ્ર પ્રસાદ)	૧	૦
જીવન પ્રદીપ (કાકા કાલેલકર)	૫	૦
ઈન્ડુને પત્રો (જવાહરલાલજી)	૨	૬
કંકર બાપા (કાંતિલાલ શાહ)	૬	૩
ગીતા મંથન (કિશોરલાલ મહારાજા)	૧	૩
ગીતા ધ્વનિ	૧	૩
ગાંધી સાહિત્ય સુચી (અંગ્રેજ-ગુજરાતી-હિંદી ત્રણે પુસ્તકોનું લીસ્ટ)	૫	૦
હજરત મહમ્મદ અને ઇસ્લામ	૨	૦
નવલ પ્રવાવલિ (સ્વ. નવલરામ પંડ્યા) ૮-૦ હવે અડધી કીમતે	૪	૦
એને અરજી (એક વાર્તા)	૨	૩
મરૂ કુજ (મ. ત્રીકમજી)	૬	૦
સ્મરણ યાત્રા (કાકા કાલેલકર) ઘડાડેલા બાવ	૫	૦
નેડણી કોરા નાનો ખીસ્સા માટે (આમાં ફક્ત અર્ધ વિનાના શબ્દો છે.)	૩	૦
વિશ્વ સાંતિ (ઉમાશંકર જોશીનું એક ખંડ કાવ્ય)	૧	૦
આપણું હિંદુસ્તાન	૫	૦
આફના તેર દિવસો (ચિનોબા ભાવે)	૧	૦
ગાંધીજીના પાવન પ્રસંગો (લલ્લુભાઈ મકનજી)	૧	૦
મામ વિદ્યા પીઠની ભૂમિકા (નાનાભાઈ બદે)	૧	૩
જીવનની સુવાસ (લલ્લુભાઈ મકનજી)	૧	૦
ઈસપનાં પાત્રો (બાળકોને માટે રમુજ ચિત્ર સહ વાર્તા)	૨	૬
ધર્માત્મા ગોખલે (ગાંધીજી)	૧	૬
હિંદ સ્વરાજ્ય (મ. ગાંધીજીના હસ્તાક્ષરમાં)	૪	૦

નીચેનાં સ્થળેથી ઉપર લખેલાં પુસ્તકો મળશે.
INDIAN OPINION, P. Bag, Durban, Natal.

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રૂસ્તમજી

જણાવતા આનંદ થાય છે કે તેઓ

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસિએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલએશીયા લીમીટેડ

સ્થાપના ૧૮૬૬ વિક્ટોરીયા ઓસ્ટ્રેલીયા

— ના —

પ્રતિનીધી નિમાયા છે

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલનો જાહેગીનો વિમો એ ખરી બાંધધરી છે.

વધુ વિગત માટે લખો યા મળો :

૧૦૬ મેન્સરીલ રોડ, — ડરબન.

બોક્સ ૪૭૬,
ટેલીગ્રામ—કેબલ "સોરાબજી"

ટેલીફોન : ૪૭૮૮૮
૪૭૪૫૩